

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ

Tòa Thánh Tây Ninh

Đức thầy Phạm Văn Khôi (1952)

BẢN TIN THẾ ĐẠO Thông Tin - Phổ Truyền Giáo Lý Đạo Cao Đài

Bản Tin Thế Đạo do Ban Thế Đạo Hải Ngoại chủ trương mỗi tháng một số nhằm mục đích phổ biến tin tức đạo sự và phổ truyền giáo lý Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ Tòa Thánh Tây Ninh. Đồng thời cũng thông tin truyền bá những bài giảng của các vị Tiên Bối Khai Đạo cho thế hệ hậu tấn hiểu về Đạo Cao Đài.

Ngoài ra, cũng nhằm mục đích giới thiệu phổ quát về Đời Sống - Sức Khỏe - Văn Học - Nghệ Thuật và Khoa Học ... trong cuộc sống con người. Cho nên, Bản Tin Thế Đạo rất được mong sự yểm trợ bài vở của quý Hiền Huynh, Hiền Tỷ trong và ngoài Ban Thế Đạo.

Bài vở bao gồm: Thơ, Truyện ngắn, những tin tức từng địa phương Đạo Cao Đài nơi hải ngoại.

Mọi bài vở xin gửi về Ban Chủ Trương Bản Tin Thế Đạo.

BAN CHỦ TRƯỞNG

Chủ Nhiệm

Hoàn Nguyên

Email: tnndk4@gmail.com

(408) 823 - 6044

Chủ Bút

Hưng Quốc

Email: trivho@yahoo.com

(972) 978 - 6091

Tổng Thư Ký

Duy Văn

Email: duyvan2011@gmail.com

(408) 759 - 9339

Trưởng Trang Vườn Thơ Thế Đạo

Yên Hà

Email: usv_markdovo@yahoo.com

(770) 377 - 9264

TRONG SỐ NÀY

1. Ban Chủ Trương & Trong số này
2. Lễ Trung Ngươn là ngày cầu nguyện cho các đảng linh hồn (Đền Thánh đêm 14- 7 năm (1952))
4. Không có cô hồn có chăng là nạ quỷ (Đền Thánh đêm 14- 7- năm Canh dần 1952)
6. Chử Hiếu trong Nho giáo (Thuyết Đạo của Đức Hộ Pháp đêm 15- 4- năm Ất Mùi)
10. Tình thương vô giới hạn (Hưng Quốc)
13. Chử Hiếu trong Đạo Cao Đài qua kinh Thiên Đạo và Thế Đạo (Huệ Khải)
17. Chử Hiếu trong Đạo Phật (Duy Văn sưu tầm)
22. Danh ngôn về chử Hiếu (Duy Văn sưu tầm)
23. Chử Hiếu của người Công Giáo (Tuấn Minh)
27. Vườn Thơ Thế Đạo.
30. Phán Ưu Cổ Đạo Hữu Đặng Đăng Quang
31. Văn Học Nghệ Thuật.
- Phúc là Phước (Đỗ Chiêu Đức)
43. Đời Sống & Sức Khỏe
- Apple khuyến cáo: Đừng sạc Iphone trên giường khi đang ngủ. (Trần Tuấn Thanh thực hiện)
45. Thói Quen ngồi xấu gây lưng gù . 3 bí quyết sửa đơn giản (Cộng Thành biên dịch)

LỄ TRUNG NGUỒN LÀ NGÀY CẦU NGUYỆN CHO CÁC ĐẰNG LINH HỒN. *Đền Thánh đêm 14/7 năm Nhâm Thìn (1952)*

Đêm nay, đêm Rằm Trung Nguồn, ấy là ngày kỷ niệm và cầu nguyện cho các đấng linh hồn. Bàn Đạo có dịp thuyết rằng, không có cô hồn, chỉ có các đấng linh hồn mà thôi, chứ cô hồn không có nữa.

Bàn Đạo đã thuyết minh Tam Nguồn, trái địa cầu này, Nguồn niên tức là Nguồn nửa năm, Nguồn kỷ là Nguồn vào 12 tuổi, Nguồn thế là Nguồn giữa trăm tuổi. Nếu nói ra thì phải 120 tuổi, Nguồn giáp là Nguồn chuyên cũng giải rồi, đêm nay Bàn Đạo xin con cái của Đức Chí Tôn làm toán pháp với Bàn Đạo.

Vả chẳng Đức Chí Tôn đến trong thời buổi này là mở Thượng Nguồn tứ chuyên, ta chưa biết nó sẽ ăn sâu vào trong như thế nào, ta chỉ biết nó vừa qua khỏi Hạ Nguồn tam chuyên, ta lấy tam chuyên làm căn bản mà thôi, nếu ta tính 3 chuyên ấy, là 3 lần 61 triệu năm, tức nhiên 183 triệu năm, trái đất này phục sinh lại lần thứ nhì được 183 triệu năm.

Bây giờ ta nói luôn mặt địa cầu này, giờ phút này như loại tức nhiên các đấng linh hồn đã đến ở mặt thế gian này là 2.700 triệu, tức nhiên là 2.700 triệu chơn hồn đã có mặt tại thế gian này.

Bây giờ ta phỏng định trái đất này, có khi chứa nhiều hơn loại, mà cũng có khi chứa ít, như là buổi con số hơn loại trên mặt địa cầu này không có tổng số, lẽ dĩ nhiên nhân loại tiến triển đến chừng nào, hơn loại tiến triển đến mức nào thì trái địa cầu này con người vẫn còn tăng độ lên mãi, cái khuôn luật thiên nhiên kia muốn tăng độ hơn loại lên đa số là cho trái đất này phải tới giờ tiêu diệt, nó có hạn định kiếp số của nó, mà muốn làm cho tiêu diệt, nó phải làm cho giảm sức sanh sức sống của nó, trái địa cầu này, nếu nói giờ phút này 2.700 triệu hơn loại coi có muốn mệt mỏi rồi đa, hơn loại sẽ ăn cả sự sống của nó, ăn mãi cho đến khi tới thời hạn kiếp số của nó, khuôn luật thiên nhiên vẫn vậy.

Bây giờ ta lấy tỷ số nửa trong 2.700 triệu ta chỉ lấy chiết bán thôi, không cần chiết bán lấy khi ít, khi nhiều, lấy số chỉ định, nó có 500 triệu số nhỏ hơn hết, bây giờ lấy số 500 triệu hơn cho 183 triệu tức nhiên 91.500 triệu thế kỷ, thử hỏi số hơn loại trên mặt địa cầu này từ 3 chuyên đến giờ là bao nhiêu họ lộn, họ đến, họ chết, họ sống, chúng ta thấy mặt địa cầu này, duy có 10 triệu thước vòng quanh mà nơi mặt đất này chứa đựng giới lăm, tôi tưởng đựng cho đều là 10 ngàn triệu là quá chừng, nhưng số đó hằng hà sa số triệu. Nơi khoảng đất chúng ta đứng đây một chút xíu đất là có một chơn hồn đứng đó, nhưng mắt của chúng ta không thể thấy đặng, chúng ta lấy một ngón tay chỉ xuống đất là đã có một chơn linh đứng đó rồi.

Bởi có cho nên Bàn Đạo đã nói không một hành tàng chi chúng ta làm mà không có chứng cứ, những chứng cứ không di dịch gì hết, bởi họ có đó, có mãi đó thôi, thử chúng ta nghĩ một anh khách trần nào ham mê quan tước thì đến 100 kiếp, tôi không nói chúng ta phải ngàn ngàn, muôn muôn kiếp, từ vật chất đoạt đến hơn loại, không luận điều ấy, chỉ luận các vị nguyên nhân đã đến tại thế gian này, bị giam hãm trăm kiếp, trăm kiếp ấy, chúng tạo biết bao nhiêu cốt nhục, biết bao nhiêu tình ái, biết bao nhiêu gia tộc, biết bao nhiêu thân bằng quyến thuộc, chúng ta giờ phút này, luận đầy trăm kiếp của những kẻ đã có hiện diện nhờ lòng yêu ái mà được an ủi, nhờ lòng đạo đức được yên vui trong phẩm hơn hồn đã tái kiếp để lập vị của mình.

Có quyết đoán như vậy mới được, như là thời buổi này Đức Chí Tôn đến ở cùng con cái của Ngài. Ôi! Biết bao nhiêu chơn linh tình nguyện, biết bao nhiêu chơn linh đương đón đường tìm Ông, tội nghiệp thay cho Đấng chơn hồn từ trước muốn gặp như ta, gặp Đức Chí Tôn mà không thể gặp, họ còn ở nơi cõi vô hình kia, chúng ta thử nghĩ họ sẽ ham muốn số phận họ như ta biết bao nhiêu mà nói.

Luật thiên nhiên kia buộc mỗi cá nhân ta đã đến nơi mặt địa cầu này có định số không phải ai đến cũng đặng, quả căn kiếp số đời đời có mực thước, như chúng ta đã ngó thấy mặt địa cầu này quá nhiều hơn số, quyền thiêng liêng kia định cho nó có mực thước có khuôn luật đặng định cho nó ở hay là đi, bởi vì thân phàm của chúng ta bị quả kiếp nơi trái địa cầu này, là trái địa cầu tội tệ khổ não.

Thật ra chúng ta đã thí nghiệm trong một kiếp sanh trăm năm, chúng ta đặng 100 tuổi, thì khỏi thảm khổ đau đớn càng nhiều không có thời giờ thương yêu nhau, đâu có thì giờ thù hận.

Chúng ta đã ngó thấy xung quanh của chúng ta, cả toàn thể hơn loại có tới 2.700 triệu, chúng ta liếc mắt ngó lại nhiều kẻ còn mang thân cô quạnh ngồi giữa chợ đau khổ không ai hay, không cơm ăn, tật nguyện không ai ngó đến, không ai giúp sức cho, hui quạnh đường đời, nhiều quả mạng căn kiếp số của hạng chúng ta, chúng ta không vì chủ nó đặng.

Biết đâu những tinh thần tàn ác tội tình, rồi ngày kia phải mang nghiệp chương, chúng ta sẽ chà xát họ như con vật, chừng đó mới biết ăn năn sám hối thì đã rồi.

Giờ phút này nếu không bảo vệ, bình vực cái sống của ta và bạn chúng ta thì tốt hơn đừng thềm sống.

Lễ Trung Nguyên cúng Cửu Huyền Thất Tổ và cầu nguyện cho các đảng linh hồn

KHÔNG CÓ CÔ HỒN, CÓ CHĂNG LÀ NGẠ QUỶ.

Tại Đền Thánh đêm 14 tháng 7 năm Canh Dần (1950)

Hôm nay là ngày rằm Trung Ngươn có một điều từ thử đến giờ bên Phật Giáo lạc lăm về chỗ các đảng linh hồn mà người ta gọi cô hồn đó, không có cô hồn đâu.

Hoặc may ra, có lẽ mấy vị khi trước đã đạt pháp gặp đám ngạ quỷ súc sanh phần nhiều là con nít, các đảng chơn hồn về súc sanh, cho nên các chơn hồn trẻ mãi thôi, vì có cho nên người ta làm áo thí cô hồn nhỏ nhỏ vậy.

Không có cô hồn đâu, nếu như Bản Đạo không lăm thì người ta đã có một vị là cô hồn, ấy là người con gái, là Thanh Tâm Tài Nữ đã chết, là khi người tắm ở tại Cap St. Jacques bị chết chìm. Thanh Tâm Tài Nữ chết như thế mà không phải là cô hồn đâu.

Các phẩm chơn hồn đạt phẩm vị như phẩm không có cô quả bao giờ. Nơi cảnh Hư Linh hằng sống kia người ta còn có gia đình, thân tộc bạn tác anh em của người ta, không có một chơn hồn nào đã đạt như phẩm mà gọi là cô hồn đặng. Có hay chăng là thiên hạ tưởng tượng vậy thôi. Tưởng người chết không con nối hậu, không ai phụng sự, xiêu mờ lạc mã, người ta cho là cô hồn, sự thật là không phải.

Bản Đạo lặp lại lần nữa, không có cô hồn, chỉ có đám ngạ quỷ súc sanh mà thôi, như các đảng chơn hồn mà chúng ta cầu nguyện trong Trung Ngươn đây là cốt yếu để cho họ giải quả thoát kiếp, có lẽ trước kia người ta biết một điều bí mật là các ngạ quỷ súc sanh hay ăn uống thường phá khuấy thiên hạ đặng kiếm ăn, còn chúng ta ngày Trung Ngươn hay là Thượng Ngươn chúng ta cúng kiến là cúng Ông Bà Tổ Phụ, Ông Bà và bạn tác đồng sống với chúng ta mới qui liễu.

Ngày cúng ấy là ngày chúng ta nhắc lại sự đau thảm chia ly với nhau trong kiếp sống. Còn kiếp chết của chúng ta sẽ được tương ngộ trên cảnh hư linh hằng sống kia, cái cảm tình của chúng ta ngày đó dầu cho dưa muối mà chúng ta nhớ cái thâm tình ấy là quý trọng. Quý trọng hay chăng là cái lòng yêu ái của chúng ta dành cho họ, nhớ tưởng đến họ mà thôi, sanh như tiền, tử như thị, ấy là Đạo như luân của chúng ta, như là Đạo phong hóa của nhà Nam.

Bần Đạo lập lại lần nữa không có đám cô hồn đâu, nếu vị nào đạt được nhơn phẩm ở thế gian này dầu cho cô quạnh thế nào, nơi cảnh thiêng liêng hằng sống kia họ cũng có anh em bạn tác gia đình của họ, chúng ta không có người nào cô quả hết, chỉ sợ có một điều là bạn tác, anh em chị em đồng sống với chúng ta mà họ không tu, khi về cảnh thiêng liêng hằng sống không thể gì mà gặp nhau được, cái đó mới vô phước và đáng sợ hơn hết, ngoài ra không có cô hồn, chỉ có đám ngạ quỷ súc sanh mà thôi.

Bần Đạo thuyết tiếp về tam ngưng, tại sao trong Càn Khôn Võ Trụ chia làm tam ngưng, là khi Càn Khôn Võ trụ chưa lập ra, ban đầu cả tinh khối sanh lực của Càn Khôn bao trùm hết, khi biến thiên mới tạo ra vạn vật, hồi lúc Đức Chí Tôn giáng linh gọi là Thượng Ngươn. Người giáng linh nắm cả nguyên khí ấy luyện trong Càn Khôn Võ Trụ biết hoạt động nương theo cái sanh lực là chữ khí đó (Hộ Pháp chỉ ra Liên Đài Hộ Pháp có chữ khí) tượng hình của mình.

Kế tiếp nữa là Trung Ngươn Đức Chí Tôn tạo vạn vật dầu cho loài người cũng ở trong vạn vật ấy. Giờ phút Đức Chí Tôn đến cho loài người được cái linh, tức nhiên cho họ cái khôn ngoan hiển hách khác hơn vạn loại kia, gọi là giáng khí vì có Đức Hộ Pháp bắt Ấn Trung Ngươn hai bàn tay phải hiệp lại với nhau là âm dương tương hiệp, theo cái thiên linh của Đức Chí Tôn đến cái nhơn linh của loài người.

Đến Hạ Ngươn Đức Chí Tôn giáng Thần, tức nhiên là cái thiên vị Đức Chí Tôn mở ngôi Thần, Thánh, Tiên, Phật cho Vạn Linh đặng cho các chơn hồn đạt vị của mình, chuyển luân trong quả kiếp sanh sanh tử tử mà đạt pháp lập thiên vị; Đức Chí Tôn giáng trần Hạ Ngươn là cốt yếu như vậy. Vì có nên Hộ Pháp bắt ấn hạ ngưng là tới tuần trà: hai bàn tay úp nhau, tả là Dương trên, Hữu là âm dưới; chụp lên đầu Kim Tiên đưa xuống giáng thần cho thiên hạ ba cái Bí Pháp đó là vậy.

Bây giờ Thượng Ngươn trở lại, trong Càn Khôn Võ trụ Nhựt Quang có bảy trái địa cầu (Sept planètes du système solaire) nhơn loại ở được bảy trái đó đi chung quanh giáp một quận gọi là đại chuyển thì có: 61.000.000 năm (sáu mươi mốt triệu năm là một chuyển). Trong sáu mươi mốt triệu năm nếu chúng ta tính coi thì chúng ta ngó thấy trái đất này nó tái kiếp lại, nghĩa là chết rồi phục sinh lại bảy lần 61 là 427 triệu năm, thì trái đất đã chết một phen cốt hải của nó còn lại là mặt trăng đó.

Kể từ nó mới phục sinh lại đến nay là ba chuyển rồi nó sẽ đến Thượng Ngươn tứ chuyển. Mỗi trung chuyển là 61.000 năm, Hạ chuyển lại là: sáu ngàn một trăm năm. Một Giáng là sáu ngàn một trăm năm cũng chia ra ba Ngươn vậy. Một Giáng là sáu ngàn một trăm năm thì mỗi Ngươn là hai ngàn ba trăm ba mươi năm hễ mỗi Ngươn ấy tới 2.333 năm 33 ngày 33 giờ 33 phút, qua trong mấy cái ba mươi ba đó sẽ có một vị thiêng liêng ở cung Phật hay cung Tiên giáng thế chuyển Đạo. Vì có nên tượng hình Càn Khôn Võ trụ có ba Ngươn tạo đoan vạn vật.

Trung Ngươn là Ngươn giáng khí, như chúng ta tin dị đoan thì Trung Ngươn này chúng ta nên cầu khẩn Đức Chí Tôn để thức tỉnh trí thức tinh thần loài người đặng cho họ minh tâm kiến tánh cho thiên linh, của họ khôn ngoan đặng bảo tồn sinh mạng của họ.

Giờ phút này đừng cầu nguyện cho cô hồn nữa, mà chúng ta cầu nguyện cho con cái Đức Chí Tôn cho họ đủ năng lực để minh tâm kiến tánh, bảo trọng sanh mạng của họ mà thôi.

CHỮ HIẾU TRONG NHO GIÁO

LỜI THUYẾT ĐẠO CỦA ĐỨC HỘ PHÁP Đêm 15-4 Ất Mùi

Đêm nay Bản Đạo giảng cho đám thanh niên Nam Nữ để ý nghe cho lắm. Đêm nay Bản Đạo giảng chữ Hiếu. Đương nửa thế kỷ 20 này, đạo đức suy vi, nhơn luân điên đảo, phong hóa cổ truyền do nơi tinh thần chơn chất hiền lương của cổ nhân đã để lại bị văn minh khoa học nó làm cho cả tinh thần đạo đức đều mất quyền nghi cả khoa học từ thế kỷ 20 này, nó đã đem lụng lại cho nhơn loại những gì? Thật ra cái sanh sống của nhơn loại nó có thay đổi, nó có hướng về duy vật nhiều hơn là tinh thần khoa học, nếu để tâm suy gẫm thì ta ngó thấy, nó có thể tạo hạnh phúc cho xác thịt nhơn loại mà nó làm cho tiêu hủy cả tinh thần loài người cũng có.

Người con có hiếu với mẹ già

Những nhà triết học Âu Châu như là Pháp, đã nói một câu rất chánh đáng, chánh đáng mà có khuyết điểm khoa học lắm lắm đó vậy. Họ nói rằng: “La science sans conscience est le plus grave danger de l'existence humaine” khoa học không có thiên lương là một điều nguy hiểm cho sự sanh tồn của nhơn loại. Thật quả vậy, nếu như nhơn luân của cả toàn nhơn loại mà không có phương pháp cổ thủ nó lụng lại đặng, nó đã điên đảo rồi, cái nhơn luân ấy làm sao nó làm căn bản cho nhơn loại.

Nay vì thiếu nhơn đạo, nhơn loại không biết yêu ái với nhau, chỉ tranh sống, chỉ tranh mạnh, mong làm bá chủ của toàn cầu, gây biết bao chiến tranh khổ não; chẳng phải hao về sanh mạng mà thôi, mà hao cả phú hữu nơi mặt đất nầy mà chớ, biểu làm sao nhơn loại không thống khổ cho đặng. Ai đời họ đã làm một điều trái hẳn luật Thiên nhiên của Tạo Đao mà chính mình Đức Thánh Nava ở tại Đền Thánh La Mã đã buộc phải lên tiếng, sanh dục không cần nam, nghĩa là người đàn bà không cần có chồng mà muốn có con khoa học có thể cho có con đặng, nếu như cái tình trạng ấy quả nhiên xô đẩy nhơn loại đi tới một cái địa điểm chúng ta sẽ ngó thấy gì? Chúng ta ngó thấy Đạo luân thường của nhơn loại sẽ bị hủy đi mà chớ. Đi tới mục đích đó biểu sao cả tinh thần con người không hướng về vật hình rồi cái Đạo nhơn luân không đếm xỉa đến. Thử hỏi nếu một trẻ thơ kia sanh ra không có cha, cha nó là một cái ống bơm kia mà thôi, thử cái Đạo nhơn luân của nhơn loại đã ra sao mà chớ.

Bởi có cho nên mới sản xuất ra cái thuyết duy vật của Cộng sản đáng lý lắm vậy. Trót đã xô đẩy tới cảnh tượng đó, không cần biết Tổ phụ Tông đường cha mẹ là chi nữa hết? Ông nội cũng đồng chí, bà nội cũng đồng chí, ông ngoại cũng đồng chí, bà ngoại cũng đồng chí, đồng chí cha, đồng chí mẹ, đồng chí anh, đồng chí em, cả thầy đều là đồng chí. Cái thuyết duy vật ấy do nơi thất Đạo nhơn luân mà sanh ra đó vậy.

Bây giờ nói tiếp qua cái giá trị chữ Hiếu, văn minh Nho Tông của chúng ta là gì? Tưởng cũng không cần gì nói cho mấy người lớn nghe, Bản Đạo chỉ giảng cho đám thanh niên Nam, Nữ mà thôi.

Mấy đứa nhỏ có biết cha mẹ đã sanh ra nuôi nấng được cho nên hình, nên vóc, cái cam khổ của cha mẹ như thế nào mà chớ.

Hễ có rầy la có dạy dỗ, có nhiều đứa cường ngạnh lén lút ra ngoài nói: Ông vậy, bà khác, gặt gao, ăn hiệp, rửa xả, có nhiều khi ra sau lén lén ngồi rửa đủ thứ. Tới chừng biết khôn ngoan đến tuổi già, cả tâm não và lương tâm của mình sẽ cắn rứt và sẽ hình phạt một cách chừng đó mới khôn ngoan.

Hại thay! Ôm một đứa con đỏ từ vú sữa mớm cơm, nuôi cho nên hình, nên vóc, thật ra không biết bao nhiêu khổ não truân chuyên của cha mẹ, có nhiều khi phải hy sinh cả hạnh phúc của mình, để cả trí não, cả tâm hồn, cả giọt mồ hôi nước mắt để nuôi con, biết bao nhiêu gia đình không phải dở, mà nghèo vì con nên khổ, mấy đứa nhỏ có biết điều đó đâu. À mà có biết chẳng là khi nào mấy đứa bây có chồng có vợ, tới chừng bây có con đó mới biết cam khổ nuôi con bây như thế nào, bây mới biết ơn cha mẹ là nặng. Tiên Nho có nói: “Dưỡng tử phương tri phụ mẫu ân”, có nuôi con là thế nào mới biết ân trọng của cha mẹ, những nhà Đạo đức xưa kia trong cửa Đạo Nho Tổ Phụ ta hay để lời than, hễ đọc đến làm cho ta khổ não cả tâm hồn: “Ai ai phụ mẫu sanh ngã cù lao, dục báo thâm ân hiệu thiên vông cực”, không có thể gì mà tưởng tượng được, tóa ra cả, tâm hồn chí hiếu gặp một cái nước cũng như nước Việt Nam cả thầy đều có hạnh phúc là ăn no mặc ấm, dầu cho miệng lưỡi đã nói một tiếng khổ chớ một sắc dân hạnh phúc hơn các sắc dân toàn cầu đa số vậy.

Bản Đạo còn nhớ cái năm 9 tuổi, không biết thất mùa ra sao, mà cả thầy thiên hạ đều đói, Bản Đạo nghe được một cái tình trạng rất khổ não lương tâm là có một gia đình con nhiều lắm không đủ nuôi con, bị lúa cao gạo kém, buổi nọ con nó đã nhịn đói đôi ba bữa, mà thứ con nít nhịn đói thử như thế đó không la làng la xóm sao được, la rầy um xùm nên cha mẹ

chịu không nổi. Bây giờ kiếm cơm cho con ăn mà không ra, rồi gạt nó cũng chụm lửa lên ở trong bếp lấy trấu bỏ trong nồi cơm vậy, bắt lên rồi mấy đứa nhỏ ngồi xung quanh giữ nồi cơm rồi lén ra sau hè thắt cổ tự vận. Mấy em có biết điều đó đâu, cái hiểu nếu mấy em không trả cả một đời mấy em chưa hề khi nào nên người bao giờ “Nhơn sanh hiếu nghĩa vi tiên” không hiếu nghĩa không làm gì nên người được.

Bần Đạo thuật một cái bài học hồi còn học trong trường Nho, Thầy của Bần Đạo dạy: “Tâm đạo cảm Thiên, Hiếu đạo cảm Thiên”, ở trong cổ nhơn vị sư ổng dạy một tích làm từ đó cho tới lớn không buổi nào quên hết.

Nhà Đại Minh Hùng Võ có một người học trò khó mẹ góa con côi học giỏi lắm, duy có ng-

Vác Gạo nuôi cha

hèo, lớp nào lo học, lớp nào lo làm mướn nuôi mẹ với nuôi thân. Khi nọ người mẹ đau bệnh quá vãng. Cái tục lệ nhà Minh buổi nọ, ở ngoại thành không được phép vô nội thành, chỉ cách có một dãy trường thành mà thôi. Hễ ai vô nội thành mà rách rưới xin ăn đều bị đuổi tống ra, ai mặc đồ tang phục mà vô nội thành cũng bị đuổi ra. Người học trò khó ấy tính vô nội thành đặng hành khát về chôn mẹ, mà hễ bận đồ tang phục vô thì bị đuổi. Bây giờ anh ta mới gọi là “Tâm tang” anh ta xé một miếng khăn tang bằng ngón tay, rồi mới xẻ cái vú ra một đường nhét vô trông, ngoài mặc áo học trò như thường để vô nội thành, gọi là Tâm tang, đi vô nội thành đặng đi xin về chôn mẹ.

Nhơn khi đó nhóm ngoại ô ngay chỗ đó lửa phát cháy, cháy một cách dữ dội lắm, làm cho ông Đại Minh Hùng Võ lên Hoàng cung hoảng hốt. Thấy dân chúng khổ não ổng cầu nguyện

với Trời đặng cho ngọn lửa tiêu xuống đi, ổng vừa ngó trên ngọn lửa ổng thấy Quan Thánh Đế Quân, Quan Bình và Châu Xương hiện hình đứng trên ngọn lửa đặng làm cho ngọn lửa ấy tắt, thì khi đó đã cháy hết xung quanh rồi, chỉ còn có một nhà mà thôi, cái nhà ông học trò khó có thầy chết của mẹ. Ông Đại Minh Hùng Võ đứng trên cái Dịch đài Hoàng cung dòm thấy Quan Thánh, Quan Bình và Châu Xương đứng trên ngọn lửa, ổng bái, ổng lạy đặng cảm ơn, nhưng mà ổng vừa lạy ổng vừa ngoắc thì Đấng ấy đến ngay trước mặt của ông Hùng Võ, rồi Quan Thánh bái ông Hùng Võ nói: Em chào Đại Ca, rồi ông Đại Minh Hùng Võ liền biết mình là Lưu Bị tái kiếp, mới hỏi lụng lại Quan Thánh: Tam Đệ hà tại? Hỏi vậy Tam Đệ là Trương Phi bây giờ ở đâu? Trấn Bắc Tướng Quân tên ... gì đó (lâu quá Bản Đạo quên) nói rồi ba hình liền biến mất. Ông Đại Minh Hùng Võ nghe tin đó cấp thời gởi ra ngoài biên thùy đòi Trấn Bắc Tướng Quân về, rồi bị tụi nó xàm tấu không biết chừng đòi cấp thời đây, đòi về đêm ngày sợ gian thần sủng nịnh nó tâu vô tâu ra sợ về mang hại nó mới đồ mưu làm

Quần áo đơn sơ Hiếu Thuận

để ổng nằm trong cái hòm rồi đệ tờ số nói ổng chết, nó dặn ổng nếu nhược bằng như yên thì Ngài sống lại, không yên chúng tôi chờ Ngài về biên thùy. Vì có cho nên hòm hồi xưa họ có soi lỗ dưới đáy đặng cho có lỗ hơi, cái tục lệ đó như vậy? Khi ông nọ về triều đình ông Đại Minh Hùng Võ mừng rồi ổng khóc lóc là nghe tin bạn chết, mừng là thấy Trấn Bắc Tướng Quân đã về tới, dầu chết đi nữa còn thấy thi hài của em, tưởng đâu là mưu như vậy ai ngờ khi vỡ nắp hòm thì đi dọc đường để lên để xuống bị nghẹt hồi nào ông kia chết thiệt. Một mặt ổng đòi ông nọ, một mặt ổng sai đi ra đặng tra gạn coi tại sao hết thầy nhà cháy mà nhà đó còn. Tới chừng tra ra thì lòi ra người học trò khó vì hiếu. Ông vội đòi rồi tức thì phong quan hàng Văn Minh Điện Đại Học Sĩ, sau lên tới Giám Nghị Đại Phu. Vậy thấy cái hiếu, cái hiếu động Trời, động đất như thế đó mấy em bắt hiếu, cả thầy bắt hiếu Trời đất xử định mấy em ra sao?

Từ đây tới sau dặn đừng có kỳ kèo đối với cha mẹ. Hễ còn thanh xuân chưa lịch lãm thế tình, hãy nương nơi cái hay cái biết của cha mẹ. Cường ngạnh tới chừng sau rồi có một trăm tuổi già ngồi khóc lên khóc xuống cũng không ích, ăn năn tự hối như Bản Đạo đây có nhiều khi ngồi nơi nào nhớ, moi óc nhớ coi cha nói gì, mẹ nói gì, tìm gần trời chết, tìm đặng nhớ.

Còn bây giờ đã có dạy dỗ khuyên lơn, rầy la thì kỳ cào, quạo quọ, ở trong cửa Đạo này Bản Đạo xin dứt cả thầy mấy em thanh niên rán giữ chữ Hiếu làm gương mẫu.

TÌNH THƯƠNG YÊU VÔ GIỚI HẠN

Hưng Quốc

Những đóa hoa Pansy nở rộ trước sân đủ màu trắng, vàng, hồng, tím... Chúng ngoi lên qua băng tuyết của những ngày đông giá, đang khoe sắc dưới ánh nắng vàng dịu dịu buổi ban mai. Tuyết vời những bông hoa đầu mùa trong năm mới.

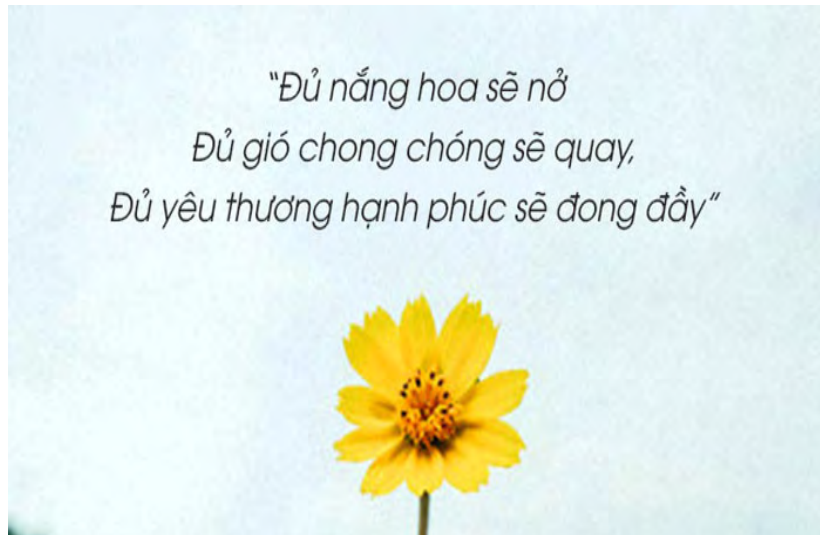
- Anh à vào xem em soạn có đủ chưa? Và bó hoa này là...

Tôi bước vào nhà, cầm bó hoa mà mình mới mua lúc sáng sớm.

- Happy Valentine, I love you.

- Thank you honey.

Với nụ cười thật đẹp của nàng, người mà đã cùng tôi nắm tay nhau vượt qua những chặng đường dài trên bốn mươi hai năm.

Hôm nay là ngày lễ tình yêu, ngoài tình yêu tôi tặng riêng cho nàng còn một tình yêu lớn hơn. Kính tặng những người mẹ, người vợ đang lam lũ dầm sương dãi nắng ở quê nhà, những người mẹ, người vợ Việt Nam.

Hôm nay vợ chồng Minh rủ chúng tôi đi dã ngoại (picnic) ở hồ Lewisville, nên nhà tôi đang kiểm tra các giỏ đồ mang theo rồi cùng chuyển lên xe và khởi hành đến điểm hẹn.

Sau hai mươi phút rời nhà chúng

tôi đã tới nơi. Tìm một vị trí mát mẻ có bóng cây, hơn nữa thức ăn làm sẵn không cần gần lò nướng tại park. Trải ngay tấm bạt to ngã lưng ngắm trời cao hồ rộng. Bầu trời trong xanh cao vút không lấy một gợn mây, mặt hồ rộng xa tít, gió nhẹ, trời tháng hai Dallas mát mẻ thật lý tưởng cho ngày valentine.

- Anh Hưng Quốc này, nhân ngày lễ tình yêu hôm nay. Anh có thể cho tôi biết tình yêu cao cả nhất là gì không?

Câu hỏi của Minh đã kéo tôi trở về hiện tại, chậm rãi trả lời Minh.

- Có chứ anh, đó là tình yêu của cha mẹ và trên hết là của Đức Phật, Chúa và Đức Chí Tôn. Nơi đây tôi có thể trình bày với anh Minh về hai loại tình thương.

Thứ nhất là tình thương của cha mẹ. Ca dao tục ngữ có những câu như là

“- Cha mẹ thương con như biển hồ lai láng,

Con yêu cha mẹ tính tháng kể ngày.

- Mẹ nuôi con bằng trời bằng bể,

Con nuôi mẹ con kể từng ngày.

- Ôm con mẹ đếm sao trời ,
Đếm hoài không hết một đời long đong.

- Trăng khuya trăng rụng xuống cầu,
Vì con cha mẹ dải dầu nắng mưa”.

Tình yêu này là vô bờ bến, cha mẹ có thể hy sinh tất cả vì con, nhưng giới hạn của nó là chỉ dành cho con mình. Đối với người khác thì không thể, đây là tình thương vị kỷ, yêu thương cái của mình và vì mình.

Thứ hai là tình yêu của Đức Phật, của Đức Chí Tôn gọi là lòng từ bi. Đó là tình yêu không giới hạn đối với tất cả chúng sanh trong cõi ta bà này. Đây là danh từ ghép lại của hai phẩm hạnh cao cả trong Đạo Phật là lòng bi mẫn và lòng từ ái. Bi mẫn là lòng trắc ẩn thương xót cho kẻ khác và sinh vật khác, cảm thông và cảm nhận nỗi đau khổ của kẻ khác. Từ ái là lòng nhân từ, yêu thương người khác và sinh vật khác.

Trong câu chót của bài kinh “Tâm từ” nổi tiếng Phật đã nói: “hãy phát tâm vô lượng, cho lòng từ vô biên , bao trùm cả thế giới trên, dưới và khắp nơi, không cách trở hẹp hòi, hết giận hờn thù ghét”.

- Anh là người Đạo Cao Đài, anh có thể cho em biết quan niệm thương yêu của Đấng Cao Đài không? Vợ Minh lên tiếng hỏi.

- Vâng, cảm ơn chị Minh. Tôi sẵn sàng trình bày cùng anh chị, trong tâm hiểu biết hạn hẹp của tôi. Bởi Đạo là vô biên, hiểu được Đạo thì không phải là người đang sống trong cõi ta bà này.

Tình thương của Đức Chí Tôn theo thánh ngôn Cao Đài giáo, Thượng Đế là Đấng có đầy hồng oai (quyền uy lớn) thưởng phạt phân minh, nhưng cũng là Đấng đầy hồng từ (từ bi lớn) luôn thương yêu, ban phước cho chúng sanh. Tình yêu đó của Thượng Đế thật vô lượng, vô biên đối với con người. Đức Chí Tôn nói:

“Thầy thường nói với các con rằng: Thầy là cha của sự yêu thương. Do bởi thương yêu, Thầy mới tạo thành càn khôn thế giới và sinh dưỡng các con” (TNHT – Q2 – trang 63).

Đối với sự sống con người, tình yêu thương này thể hiện trong câu nói của Đức Chí Tôn dạy rằng:

“Thầy là cha của sự sống , vì vậy mà lòng háo sanh của Thầy không cùng tận. Nếu ai giết chết mạng sống, đều chịu quả báo không sai...Cái mạng sống là Thầy, mà giết Thầy thì không phải dễ, các con gắng dạy như sanh điều ấy” (TNHT- Q2 – trang 62).

Sự yêu thương của Đức Chí Tôn đối với càn khôn thế giới là vô biên, vô cùng, vô tận. Tất cả muôn loài từ kim thạch, thảo mộc , côn trùng, thú vật, ngạ quỷ, con người tiến lên tới Thần, Thánh, Tiên, Phật. Đều thọ nhận điểm linh quang của Đức Chí Tôn gọi là tiểu linh quang. Đây là mấu chốt quan trọng mà người tín đồ phải hiểu rõ để trau dồi phẩm hạnh, lòng từ bi cũng như kiên trì tu tập, cho điểm linh quang của mình sáng rực soi đường về cõi thiêng liêng hằng sống.

“Thầy đã nói rằng, nơi thân phàm các con, mỗi đứa Thầy đều cho một chơn linh gìn giữ cái

chơn mạng sanh tồn. Thầy tướng chẳng cần nói, các con cũng hiểu rõ rằng: Đấng chơn linh ấy vốn vô tư, mà lại đặng pháp giao thông cùng cả chư Thần Thánh Tiên Phật và các Đấng trọn lành nơi Bạch Hư Cung, nhứt nhứt điều lành và điều dữ đều ghi chép không sai. Đấng dâng vào tòa phán xét. Bởi vậy một mãi không qua, dữ lành đều có trả, lại nữa cái chơn linh ấy có tánh Thánh nơi mình, đã chẳng phải gìn giữ các con mà thôi, mà còn dạy dỗ các con, thường nghe đòi gọi lộn là lương tâm đó” (TNHT- Q2 trang 66).

Chơn linh là điểm linh quang của Đức Chí Tôn chiết ra từ đại linh quang của Ngài, ban cho mỗi người để tạo sự sống, gìn giữ sự sống, tạo ra sự hiểu biết để tu luyện tánh linh. Ở điểm này Đạo Phật gọi là Phật tánh, khi một người ngộ được Phật tánh của mình thì sẽ thấy được con đường tu Đạo và thành Đạo như lời Đức Phật nói:

“Hôm nay ta là Phật đã thành, ngày mai các vị sẽ thành Phật, nên có lòng tin như vậy (trích kinh tạng Phật giáo Bắc tông, Đại chính tập 24 số 1484)”.

Trong Đạo Phật, Đức Phật dạy các phật tử, tìm tâm Phật của chính mình, ngộ Phật tánh thấy các pháp như huyền thấy vô minh là nguồn gốc luân hồi. Diệt tham sân si cắt đường sinh tử mới đạt thành Phật Đạo.

Còn Đạo Cao Đài các tín đồ hưởng phước duyên to lớn từ Đức Chí Tôn truyền dạy và cơ phổ độ kỳ ba này là một đại ân đức từ Đức Đại Từ Phụ, cho nên hằng ngày chúng ta phải kiên trì tập luyện Đức từ bi, lấy Tân kinh làm kim chỉ nam soi sáng tiểu linh quang của mình cùng bổ thí ba la mật mới mong phản bổn hoàn nguyên đặng.

“- Đạo tại lòng bác ái và chí thành. Bác ái là hay thương xót sanh linh hơn thân mình, cho nên kẻ có lòng bác ái coi mình nhẹ hơn mãi lông, mà coi thiên hạ trọng bằng Trời Đất. Còn chí thành là mỗi việc lấy lòng thành thật mà đối đãi trong đời và trong đạo, dù kẻ phú quý đến bậc nào đi nữa mà không có lòng bác ái và chí thành thì không làm chi nên việc” (TNHT- Q2 trang 45).

Câu chuyện tới đây tôi thấy Minh có vẻ trầm ngâm suy nghĩ. Chiêu một ngụm nước mát cổ và quay qua hỏi tôi.

- Những điều anh nói chúng tôi và cả đa số người đời đều hiểu, nhưng muốn thực hiện quả khó vô cùng, anh nghĩ có đúng không?

Vâng, thưa anh chị Minh, đúng là rất khó nhưng chúng ta có thể khẻ lần hoặc lau chùi thường xuyên, thì sẽ có ngày hoặc hậu kiếp tiểu linh quang của chúng ta sẽ rực sáng. Tôi tạm lấy một câu nói của cổ nhân lau chùi tiểu linh quang.

Vật dĩ thiện tiểu nhi bất vi

Vật dĩ ác tiểu nhi vi chi

Tạm dịch: Chớ thấy việc thiện nhỏ mà chẳng làm, chớ thấy việc ác nhỏ mà làm.

Đồng thời câu nói sau đây của Đức Chí Tôn tạm kết thúc câu chuyện hôm nay, và nhớ rằng chúng ta phải bắt đầu từ bây giờ.

“Phải giới lòng trong sạch, lấy sự nhẫn nhịn làm gương, soi mình hằng bữa, phải thương yêu nhau, giúp đỡ nhau như con một nhà, rồi cái thương yêu sự giúp lẫn ấy sẽ diu các con vào tận chốn cực lạc thiêng liêng để tránh khỏi nơi khổ cùng tiểu tụy” (TNHT- Q2 trang 14).

Hưng Quốc

HIẾU TRONG ĐẠO CAO ĐÀI QUA QUYỂN KINH THIÊN ĐẠO VÀ THẾ ĐẠO

Huệ Khải

Thiên Đạo (the Way of Heaven) là con đường tu tập để giải thoát con người khỏi vòng luân hồi, để linh hồn được đến cảnh cực lạc, niết bàn (cũng gọi là cõi thiêng liêng hằng sống, bông lai, nước Trời, Thiên Quốc, v.v...).

Muốn theo Thiên Đạo thì trước tiên tín đồ phải nhớ làm tròn phần Nhân Đạo (Nhơn Đạo). Đức Chí Tôn dạy: “Hễ Nhơn Đạo thành thì là phù hợp Thiên Đạo.” (1)

Thánh ngôn lại dạy:

Rằng ở đời thì Nhơn Đạo trọn,

Trọn rồi Thiên Đạo mới hoàn toàn.(2)

Trong Nhân Đạo, điều gì là chánh yếu? Đó là chữ Hiếu.

Thật vậy, trong dịp kỷ niệm lễ vía Đức Khổng Tử (ông Tổ đạo Nho, tức là Đức Khổng Thánh Tiên Sư), Ngài giảng đàn dạy như sau:

Hiếu phần chánh của Nhân Đạo vậy,

Hiếu phụ thì mới thấy hiếu nhi,

Hiếu tâm ngày tháng nhớ ghi,

Hiếu thường thăm viếng vui thì song thân.(3)

Cũng vậy, Đức Ni Sư Diệu Lộc dạy: “Từ cõi Thiên Đình hay niết bàn, bông lai, tiên cảnh đến cửa đạo đức, không Thánh Thần hay nhà giáo] nào thiếu trung, lễ, liêm, si mà nên.”

Nhơn Đạo (the Way of người, bao gồm nhiều mối quan hệ giữa Chữ Nho gọi các mối với người (human Khi nhấn mạnh đến của các mối quan hệ là Nhân Luân (human

nhấn mạnh đến ý nghĩa nguyên tắc sống giữa người với người thì gọi là Luân Lý (ethical principles). Chữ Lý nghĩa là nguyên tắc, quy luật (principle).

Nho Giáo chia các mối quan hệ đạo đức của con người sống trong xã hội thành năm nhóm, gọi chung là Ngũ Luân. Theo Nho Giáo, năm mối quan hệ đạo đức này là chính yếu, chủ yếu, cốt yếu (cardinal) của đời người. Hiếu như thế nên phương Tây thường dịch Ngũ Luân là the Five Cardinal Relationships.

một vì Phật Tiên lãnh giáo [lãnh đạo tôn hiếu, tín, nghĩa, nhân, (4)

Man) là đạo làm người, hoàn thiện hóa con nội dung quy định các người với người.

quan hệ giữa người relations) là Luân . phương diện đạo đức người và người thì gọi ethical relations). Khi

Ngũ Luân gồm có: Quân thần, phụ tử, phu thê, huynh đệ, bằng hữu. Điều này có chép trong sách Trung Dung (chương 20, đoạn 2).(5)

Giáo lý đạo Nho là một bộ phận nòng cốt của giáo lý Cao Đài. Nên phần Nhân Đạo của Cao Đài cũng dạy tín đồ phải làm tròn những bổn phận quy định trong Ngũ Luân. Chử Hiếu trong Ngũ Luân thuộc về mối quan hệ phụ tử (hiếu theo mặt chữ là cha con, ngày nay nên hiểu khái quát là ông bà, cha mẹ và con cái).

* * *

Các nhà đạo đức học phương Tây hay bảo rằng con người có xu hướng phạm lỗi (Man is error-prone). Cũng thế, ngày 21-10-1925 (04-9 Ất Sửu), Đức Quan Âm Bồ Tát dạy: “Người ở thế mấy ai khỏi lỗi..”

Có lỗi thì phải biết tỉnh ngộ mà sửa chữa. Đức Quan Âm Bồ Tát dạy:

Người ở thế mấy ai khỏi lỗi,

Biết lạc lẫm sám hối tội căn,(6)

Tu tâm sửa tánh ăn năn,

Ba Giếng (7) nắm chặt, Năm Hằng (8) chớ lời.(9)

Do đó, để giúp con người làm tròn phần Nhân Đạo của mình, tức là đắp nền tảng cho phần Thiên Đạo, trong quyển Kinh Thiên Đạo Và Thế Đạo của Cao Đài, bài Kinh Sám Hối (dài 444 câu song thất lục bát) được đặt trong phần Kinh Thiên Đạo.

Trong Kinh Sám Hối, ngày 22-4-1925 (30-3 Ất Sửu), Đức Thái Thượng Lão Quân dạy về chữ Hiếu như sau:

Làm con phải trau dồi hiếu đạo,

Trước là lo trả thảo (10) mẹ cha,

Lòng thành thương tưởng ông bà,

Nước nguồn cây cội mới là tu mi.(11) (12)

Cũng trong Kinh Sám Hối, để răn những kẻ bất hiếu, ngày 25-8-1925 (06 rạng 07-7 Ất Sửu),

Đức Tể Thiên Đại Thánh dạy:

Con bất hiếu, xay, cưa, đốt, giã,

Mổ bụng ra, phanh rã tim gan,

Chuyển thân trở lại trần gian,

Sanh làm trâu chó, đội mang lông sừng.(13)

Ngoài Kinh Sám Hối, trong phần Kinh Thiên Đạo có những bài kinh nhật tụng, cúng vào bốn giờ Tý, Ngọ, Mẹo, Dậu trong ngày (gọi là kinh cúng tứ thời). Trong đó, ở bài kinh xưng tán Nho Giáo có câu: “Khai nhơn tâm tất bốn ư đốc thân chi hiếu.”

Câu kinh này ngụ ý nhắc nhở tín đồ bốn lần mỗi ngày rằng việc giáo hóa cho con người mở mang tâm trí tất yếu đặt trên căn bản là dạy kẻ làm con phải hết lòng hiếu kính cha mẹ (đốc thân chi hiếu).(14)

* * *

Trong phần Kinh Thế Đạo, gồm hai mươi bài, thì chữ Hiếu được dạy trong bài 16: Kinh Tụng Cha Mẹ Đã Quy Liễu.

Bài kinh này dài ba mươi hai câu. Mở đầu bài kinh (câu 1-4) liền nhắc đến công ơn cha mẹ nhọc nhằn, khổ cực nuôi nấng con cái. Cha mẹ mất đi là một mất mát lớn của kẻ làm con vì

không còn được báo hiếu.

Ôn cúc dục cù lao (15) mang nặng,

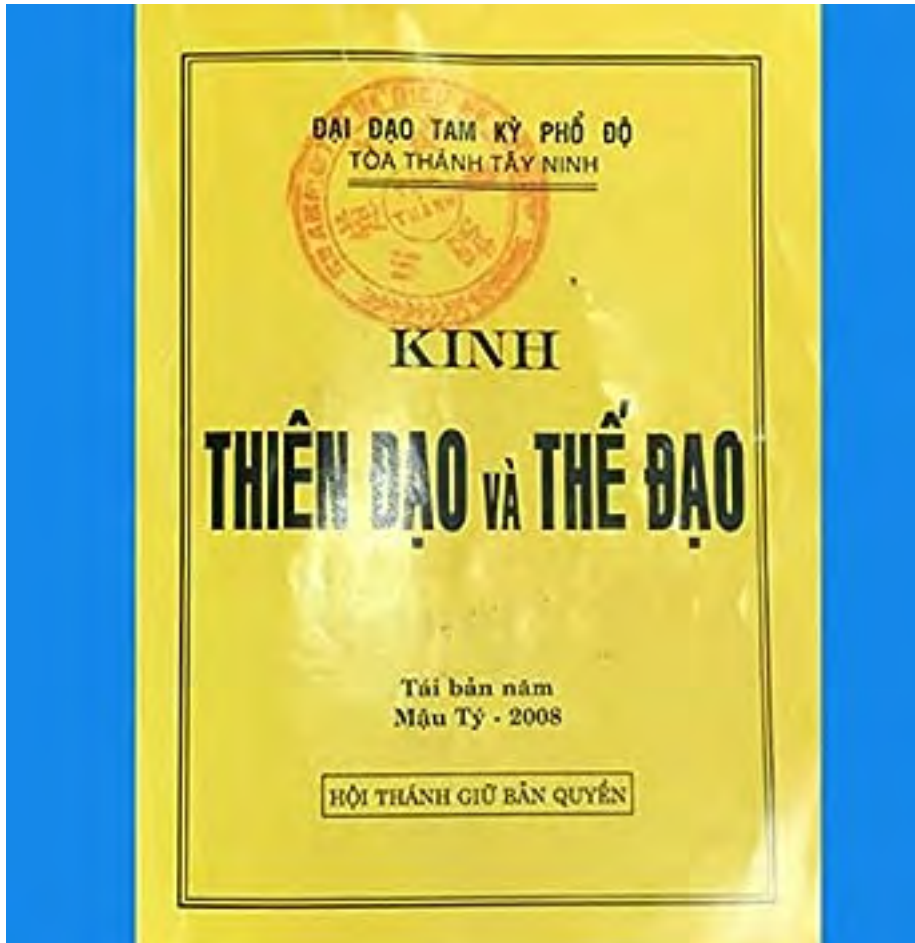
Lỡ thân côi mưa nắng khôn ngừa,

Âm dương cách bóng sớm trưa,

Thon von phận bạc không vừa hiếu thân.(16)

Nhà Nho cho rằng hiếu là duy trì được nòi giống huyết tộc của tổ tiên truyền lại. Ngoài ra, con cháu phải biết sống ở đời đúng theo đạo nghĩa để giữ thơm danh tiếng của gia tộc, tức là không làm những điều xấu xa, tội lỗi để gia tộc khỏi phải hổ thẹn, nhục nhã.

Bài Kinh Tụng Cha Mẹ Đã Quy Liễu (câu 21-22) phản ánh luân lý nhà Nho về chữ hiếu như sau:

Nổi hương lửa nhưn luân
đạo trọng,

Con gìn câu chết sống trọn
nghì.(17)

Theo Cao Đài, cách báo hiếu đúng nhất là con cháu nên biết tu hành, biết lập công bồi đức để hồi hương về tổ tiên, cha mẹ. Vì thế giáo lý Cao Đài dạy rằng tu là cứu cứu huyền thất tổ, tu là giúp cho linh hồn các vị đã lìa trần được siêu thăng và lập được ngôi vị ở cõi trời.

Bài Kinh Tụng Cha Mẹ Đã Quy Liễu vì thế có bốn câu (câu 25-28) vừa để nhắc nhở chơn hồn cha (hay mẹ) hãy tu học ở cõi vô hình, vừa để con cái hứa nguyện với người đã khuất là phận làm con cũng ráng lo tu ngộ hầu

báo hiếu để cha (hay mẹ) phục hồi được ngôi vị cũ ở cõi trời.

Thí dụ, người mất cha sẽ khẩn nguyện:

Xin phụ thân (18) định thần định tánh,

Noi khuôn linh nẻo Thánh đưa chơn [chân],

Thong dong côi thọ nương hồn,

Chờ con lập đức giúp hườn [hoàn] ngôi xưa.

Bài kinh nói trên do Đức Đoàn Thị Điểm giảng cơ ban cho. Tiền kiếp Ngài là danh Nho Việt Nam, bút danh Hồng Hà Nữ Sĩ (1705-1748). Quả vị của Ngài trong Tam Kỳ Phổ Độ là Giác Minh Thánh Đức.(19)

Chữ Hiếu là một chủ đề có thể bàn rất rộng trong giáo lý Cao Đài. Bài viết này chỉ mới tạm khái quát và giới hạn chữ Hiếu trong khuôn khổ quyển kinh tụng căn bản của người đạo Cao Đài là Kinh Thiên Đạo và Thế Đạo.

- (1) Tòa Thánh Tây Ninh, Thánh Ngôn Hiệp Tuyển, Quyển 1: Đàn ngày 01-3-1927.
- (2) Tòa Thánh Tây Ninh, Thánh Ngôn Hiệp Tuyển, Quyển 1: Thi Văn Dạy Đạo, bài 92.
- (3) Hườn Cung Đàn (Tam Giáo Điện Minh Tân, quận 4), đàn đêm 30 rạng sáng 01-9 Nhâm Dần (28-9-1962).
- (4) Đàn cơ tại Chợ Lý Đàn (Vạn Quốc Tự, quận 3), ngày 01-5 Kỷ Dậu (15-6-1969).
- (5) Thay vì huynh đệ, trong sách Trung Dung viết côn đệ. Chữ côn có nghĩa là anh (huynh).
- (6) Tội căn: Cội rễ gây ra lỗi lầm, tội lỗi (the root of sins).
- (7) Ba Giếng: Tam Cang (Cương), gồm ba mối quan hệ xã hội: 1. Quân thân cang là quan hệ chánh phủ và người dân (dân trung thành với Tổ Quốc, chánh phủ chăm lo cho dân); 2. Phụ tử cang là quan hệ cha mẹ và con cái (cha mẹ thương yêu con, con hiếu thảo với cha mẹ); 3. Phu thê cang là quan hệ vợ chồng (chung thủy).
- (8) Năm Hằng: Ngũ Thường, gồm năm đức tính mà con người phải luôn luôn có: 1. Nhân: Lòng thương người, thương vật (tương ứng giới cấm Nhứt bất sát sanh); 2. Nghĩa: Cách sống hợp lẽ phải, đạo đức (tương ứng giới cấm Nhị bất du đạo); 3. Lễ: Sự trang nghiêm, khuôn phép, đứng đắn trong tư tưởng và hành vi. Thí dụ: ăn nói tục tằn; xem những hình ảnh, sách vở thô tục; ham muốn sắc dục ngoài tình vợ chồng... đều là trái lễ (tương ứng giới cấm Tam bất tà dâm); 4. Trí: Sáng suốt, biết phân biệt phải trái nên hư, biết lúc nào tiến lúc nào lui (tương ứng giới cấm Tứ bất tửu nhục, vì say sưa làm tâm trí mê muội); 5. Tín: Đối với bản thân thì tự tin ở mình; đối xử với người khác thì không dối trá, lừa gạt; đối với các Đấng thiêng liêng thì làm đúng những gì đã nguyện hứa (tương ứng giới cấm Ngũ bất vọng ngữ).
- (9) Tòa Thánh Tây Ninh, Kinh Thiên Đạo Và Thế Đạo: bài Kinh Sám Hối, câu 425-428.
- (10) Trả thảo: Trả hiếu, báo hiếu (to fulfil one's filial duty).
- (11) Tu mi: Đàn ông, kẻ mày râu (tu: râu; mi: lông mày). Phụ nữ không có râu lại thường cạo hoặc nhổ sạch lông mày để vẽ cho đẹp; do đó tu mi chỉ đàn ông.
- (12) Kinh Sám Hối, câu 49-52.
- (13) Kinh Sám Hối, câu 329-332.
- (14) Thân nghĩa là cha, mẹ. Gọi cha là phụ thân, mẹ là mẫu thân, cả cha và mẹ là song thân.
- (15) Cúc dục: Nuôi nấng. Cù lao: Vất vả, khổ nhọc.
- (16) Thân: Cha, mẹ. Hiếu thân: Báo hiếu cha, mẹ.
- (17) Trọn nghì: Trọn nghĩa.
- (18) Người mất mẹ thì đọc: Xin mẫu thân... Nếu mất cả cha và mẹ thì đọc: Xin song thân...
- (19) Hội Thánh Tam Quan, Kinh Tam Thừa Chợ Giáo. Quyển 1 (phẩm Tiểu Thừa): bài Tam Tòng Tứ Đức, đàn cơ ngày 19-8 Canh Tý (09-10-1960).

CHỮ HIẾU TRONG ĐẠO PHẬT

Duy Văn (Sưu tầm)

Sở dĩ ngày nay người Việt Nam ta nói riêng và Á châu vẫn còn tôn trọng và đặt lên hàng đầu về chữ HIẾU đối với Mẹ Cha. Nói chung hầu hết người Châu Á còn giữ được nề nếp, đạo đức và văn hóa gia đình, đứng đầu là Trung Hoa, Việt Nam. Mặc dù hiện nay các con đang sống tại các nước Tây phương, nhất là Mỹ xem nhẹ chữ HIẾU do ảnh hưởng đời sống vì lo chạy đua theo vật chất, nhu cầu xã hội, không còn thời gian để họ có dịp sống nhiều về gia đình cũng như nội tâm. Từ đó họ cần đòi hỏi sự phóng túng, thoải mái mà họ cho là TỰ DO, nhưng đằng sau cái tự do là một sự hủy hoại tâm linh, đạo đức đưa dần con người đi vào sa đọa, suy thoái tâm linh là chìa khóa của tội phạm, giết chóc và khủng bố. Ngày nay nước Mỹ đứng đầu Thế giới về tội phạm, nhiều nhà tù lớn nhất và chế độ tử hình vẫn còn duy trì trong khi rất nhiều nước đã từ bỏ luật này.

Trở lại chữ HIẾU! Đọc văn hóa, văn chương Việt Nam hầu hết ca tụng rất nhiều về chữ hiếu bằng ca dao, thi văn, âm nhạc ca ngợi, trong đó được đề cao tình Mẹ thiêng liêng: " Công cha như núi thái sơn, nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra". Trong các kinh điển Phật Giáo Nam Tông và Bắc Tông đều đề cao công ơn cha mẹ. Kinh tạng Chi Phật dạy: "Có hai hạng người, này các Tỳ kheo, ta nói không thể trả ơn được đó là mẹ và cha". Đối với bất thứ tình cảm nào rồi cũng nhạt phai với thời gian, chỉ có tình Mẹ thương con là ngàn năm bất tận. Trái tim Mẹ là một kỳ quan của vũ trụ, nước mắt của Mẹ nhiều hơn biển Thái Bình Dương. Mẹ thương con vô bờ bến và không bao giờ đặt điều kiện. Mẹ thương con dù con bao nhiêu tuổi già thậm chí hư đốn hay thất bại ê chề ngoài xã hội, Mẹ vẫn thương con cho đến giây phút cuối cùng của đời Mẹ. Đối với Cha tình thương cũng không kém gì Mẹ, nhưng Cha cứng rắn, thương con bằng lời răn dạy, bao gồm cả roi vọt, lo cho con tiền bạc để ăn học, hướng dẫn đạo đức và lối sống thế nào cho con trưởng thành ra đời một cách vững vàng khi thành người ngoài xã hội. Bởi vì người con có làm gì đi nữa, lòng của người con đối với cha mẹ không thể sánh được lòng của cha mẹ đối với con cái, đúng như ca dao nước ta có câu: " Mẹ thương con biển hồ lai láng, con thương mẹ tính tháng tính ngày". Vì vậy, khi đề cập đến công ơn cha mẹ, các kinh đều cho rằng khó đền đáp nổi, là dựa vào tâm thức của người con đối với cha mẹ có giới hạn. Trong khi Cha đủ can đảm chỉ cho con thấy sự sai lầm để xa lánh, trái lại với Mẹ lại ôm ấp, che chở những lỗi lầm mà không hề trách mắng, đó cũng là sự tai hại cho con. Câu tục ngữ:

"Thương cho roi cho vọt, ghét cho ngọt cho bùi "

Không phải vì Mẹ cho ngọt khi con phạm lỗi mà gọi là ghét, đó chẳng qua tình yêu quá lớn mà không nỡ chỉ trích cái lỗi của con. Trong khi Cha cứng rắn và đôi khi sẵn sàng cho roi

vọt để dạy con , đó cũng là vì thương con không muốn cho con bị hư hỏng . Cho nên con cái nhìn vào đó mà nghĩ rằng Mẹ không đánh đập mình nên thương hơn , điều đó không đúng và sau này khi có gia đình , con cái thì người con mới biết giá trị của tình thương người Mẹ , người Cha khác nhau và giá trị đều bằng nhau .

Vì thế , Chữ HIẾU trong đạo Phật vô cùng quan trọng. Đạo Phật cũng được gọi là Đạo HIẾU , hằng năm vào dịp Rằm Tháng 7 Âm Lịch hầu hết các chùa Việt Nam đều tổ chức Lễ Vu Lan để Phật tử có dịp cầu nguyện cho hương linh Cửu Huyền Thất Tổ được siêu sinh tịnh độ và Cha Mẹ hiện tiền có được đời sống trường thọ , an lành, hưởng nhiều phước lộc.

Lễ Vu Lan bắt nguồn từ chuyện Ngài Mục Kiền Liên, một đệ tử của Đức Phật Thích Ca, có mẹ là Bà Mục Liên Thanh Đề đã gây nhiều tội ác thưở sinh thời, nên khi chết bị đọa vào địa ngục, làm nạ quỷ đói khổ. Trong Kinh Vu Lan kể chuyện :

Ngài Mục Kiền Liên sau khi đắc đạo, chứng quả A La Hán đã vận dụng thiên nhãn để tìm mẹ, ngày rất xót thương thấy mẹ bị đọa trong địa ngục. Ngài về bạch Phật và xin chỉ dạy cách cứu mẹ. Phật dạy, ngày rằm Tháng Bảy là ngày Tự Tứ của Chư Tăng, sau ba tháng an cư kiết hạ, quý Chư Tăng có tâm rất thanh tịnh, nhờ vậy lời chú nguyện có nhiều năng lực giải trừ tội lỗi, ách nạn. Vào ngày Rằm Tháng Bảy nên đem lễ vật cúng dường và xin Chư Tăng, hiện thánh cầu nguyện cho mẹ, thì cha mẹ quá vãng cũng như hiện tiền đều được nhiều phước đức.

Ngài Mục Kiền Liên làm như lời Phật dạy. Ngay sau đó mẹ Ngài, Bà Mục Liên Thanh Đề được thoát kiếp nạ quỷ và sinh lên cõi Trời. Lời chú nguyện của các chư tăng coi như một bài kinh giảng, nếu vong linh nghe theo, xả bỏ sân hận, phát tâm từ bi hỷ xả thì ngay sau đó sẽ thoát cảnh địa ngục. Từ đó Phật Tử theo gương Ngài Mục Kiền Liên tổ chức Đại Lễ Vu Lan vào ngày Rằm Tháng Bảy để cầu nguyện cho cha mẹ.

Ở Nhật , trong ngày nhớ ơn mẹ có phong tục cài hoa Hồng lên áo. Người nào còn mẹ thì được cài hoa Hồng đỏ, người nào không còn mẹ thì cài hoa Hồng trắng. Thiệp sư Nhất Hạnh đi Nhật thấy phong tục này có ý nghĩa nên đã du pháp vào VN. Phong trào “Bông Hồng Cài Áo” trong ngày Lễ Vu Lan được Phật Tử hưởng ứng và phổ biến rộng rãi từ đó. Bản nhạc “Bông Hồng Cài Áo” được hát rất nhiều trong dịp Lễ Vu Lan.

Trong ba tháng an cư kiết hạ , ngày rằm tháng bảy thì giải chế phải làm lễ Tự Tứ . Chữ " Tự Tứ" tiếng Pali gọi là PAVARANA nghĩa là tùy ý , tức là xin chư tăng tùy ý chỉ trích những lỗi lầm của mình do chư tăng thấy , nghe hay nghi để mình biết mà sám hối , nhờ sám hối nên thân khẩu ý được thanh tịnh thì công đức rất lớn . Đây là cách thức hạ mình cầu xin chỉ lỗi , tương tự như câu nói của Nho là KHIÊM SINH ĐỨC , có lẽ vì vậy mà phải nương nhờ ý lực chú nguyện của chư tăng trong ngày Tự Tứ chứ không phải những ngày khác .

Nay các con lớn lên và sống tại đất nước tự do như Mỹ nhưng đừng quên chữ HIẾU đối với Mẹ Cha . Dù công việc , đời sống bận rộn thế nào cũng phải thường xuyên ghé thăm Mẹ Cha , hay ít nhất gọi phone thăm hỏi khi có thời gian rảnh rỗi . Các con đến chùa lạy Phật là một điều tốt , nhưng đừng quên các con đang có những ông Phật tại nhà là MẸ và CHA . Con chỉ

Tại sao các con không lạy ông Phật trong nhà là Mẹ Cha có công sanh thành , nuôi dưỡng , đó là KINH BÁO Ân CHA MẸ .

Nội dung trong kinh.

1. Phần duyên khởi :Đức Phật trong lúc du hành gặp một đồng xương khô , Ngài liền đánh lễ sát đất . Đệ tử của Phật là ngài Anan ngạc nhiên hỏi Phật vì lý do gì mà lễ bái đồng xương khô ấy . Đức Phật dạy rằng , đồng xương khô này hoặc tổ tông kiếp trước , hoặc là cha mẹ nhiều đời của ta nên ta chí thành kính lễ .

2. Đức Phật dạy ân đức cha mẹ có 10 điều :

a . ân giữ gìn mang thai trong 9 tháng .

b . ân sinh sản khổ sở

c . ân sinh rồi quên lo

d . ân nuốt đắng nhỏ ngọt

e . ân nhường khô nằm ướt

g . ân bú mớm nuôi nấng

h . ân tắm rửa chăm sóc

i . ân xa cách thương nhớ

k. ân vì con làm ác

l. ân thương mến trọn đời .

3. Đức Phật dạy về sự bất hiếu của con cái :

Ăn nói hỗn hào với cha mẹ , xúc xược với anh em chú bác bà con ..v.v.

Không tuân theo lời dạy của cha mẹ , thầy bạn và các bậc trưởng thượng trong gia tộc .

Theo bạn bè xấu ác , từ bỏ gia đình đi hoang , gây tạo tội lỗi làm cho cha mẹ , bà con buồn khổ .

Không lo học tập , xao lãng nghề nghiệp , không tạo dựng được một đời sống vững chắc , làm cha mẹ lo lắng .

Không phụng sự cha mẹ về vật chất , không an ủi về mặt tinh thần , coi thường cha mẹ , coi trọng vợ con .

4. Đức Phật dạy ân đức cha mẹ khó đền đáp dù con cái báo hiếu bằng các cách như :

Vai trái cõng cha , vai phải cõng mẹ , cắt da đến xương , nghiền xương thâu tủy , máu đỏ thịt rơi cũng không đáp được công ơn cha mẹ

Giả như có ai gặp lúc đói khát , phá hoại thân thể , cung phụng cha mẹ cũng không đáp được

công ơn cha mẹ .

Vì cha mẹ mà trăm kiếp nghìn đời , đăm tròn con mắt , cắt hết tâm can, trăm nghìn dao sắc xuất nhập toàn thân cũng không trả nổi công ơn cha mẹ .

Dù vì cha mẹ , đốt thân làm đèn cúng dường chư Phật cũng không đáp được công ơn cha mẹ .

5. Đức Phật dạy về phương pháp báo hiếu :

Ngoài việc cung phụng cha mẹ về mặt vật chất và an ủi tinh thần mà ai cũng biết , chúng ta phải :

Khuyến hoá cha mẹ thực hành thiện pháp .

Phải vì cha mẹ mà thực hành tịnh giới , bố thí , làm các việc lợi ích cho mọi người .

Phải truyền bá tư tưởng hiếu đạo này cho nhiều người được lợi ích .

6. Phần kết thúc và lưu thông:

Đức Phật khích lệ

tinh thần báo hiếu .

Đại chúng phát nguyện vâng lời phật dạy .

Đặt tên kinh là Kinh Báo Ân Cha Mẹ .

Trong 10 điều ân đức của cha mẹ đã cho thấy rõ tình thương bao la đó . Những lời kinh hết sức cảm động và chinh phục lòng người như :

- “ Nhỏ ngọt không tiếc nuôi , nuốt đắng không phiền hà...Miễn sao con no ấm , đói khát mẹ nào từ” (điều 4)

-”Mẹ nằm chỗ ướt át , nâng con chỗ ẩm khô , đôi vú lo đói khát , hai tay che gió sương , yêu thương quên ngủ nghỉ , sủng ái hết giá lạnh , chỉ mong con yên ổn , mẹ hiền không cầu an” (điều 5)

-”Mẹ hiền ân hơn đất , cha nghiêm đức quá trời , che chở ân cao dày , cha mẹ nào tính toán , không hiềm không mất mũi , không ghét què chân tay ,sinh con từ bụng mẹ , con đôi dạ thương ai” (điều 6)

-” Con đi đường xa cách , lòng mẹ bóng theo hình , ngày đêm không hả dạ , tối sớm nào tạm quên , khóc như vượn nhớ con , thương nhớ nát can trường ... (điều 8)

-” Mẹ già hơn trăm tuổi , còn thương con tám mươi, ân ái có đoạ chẳng chỉ hơi thở cuối cùng” (điều 10)

Ngoài ra chưa nói đến những người Cha hay Mẹ phải bị nhiều năm tù tội trong lao tù để ngày nay các con mới được đi Mỹ , sống cuộc đời tương đối đầy đủ , an nhàn và sung sướng . Thế mà các con lại quên đi Mẹ Cha và chỉ biết đến vợ chồng , con cái mình . Luật nhân quả sẽ trả lại cho các con sau này . Trước mắt hành động của các con sẽ ảnh hưởng và làm cho các cháu nhìn theo , bắt chước và sẽ đối xử tồi tệ , bất hiếu lại với các con .

Cha Mẹ tuy đã già và suy yếu , nhưng với kinh nghiệm do sự thành công , thất bại trong cuộc đời nhiều năm qua đã tạo nên một gia tài quý báu . Vì vậy khi các con mua nhà , lập Business ..... phải thừa trình , hỏi ý kiến Mẹ Cha trước khi làm . Đó vừa là chứng tỏ ra con nhà có giáo dục , đạo đức vừa là học thêm những kinh nghiệm làm ăn ngoài đời do Cha Mẹ chỉ dạy .

Không có gì hạnh phúc , sung sướng khi còn có Mẹ , có Cha . Các con phải biết trân quý và kính dưỡng Mẹ Cha khi họ đang còn sống , đừng để đến lúc Mẹ Cha qua đời mới bày lễ lược , cúng kiến cho thật lớn , khóc cho thật nhiều . Đây là những lời Cha Mẹ dạy dỗ các con để duy trì nếp sống lễ giáo , đạo đức của Gia đình và truyền thống Dân tộc mà chính Đức Phật vẫn quan tâm và luôn luôn nhắc nhở các con . Không nên hiểu nhầm chữ tự do đầy sa đọa , tội ác tại Mỹ mà quên đi nguồn gốc và giá trị vô cùng to lớn của chữ HIẾU trong đạo Phật đã dạy các con và phải biết trân quý , giữ gìn nó như những bảo vật giá trị nhất trong cuộc đời . Mặt khác , theo đạo Phật quan niệm tất cả chúng sinh là cha mẹ của mình ngoài việc báo đáp thâm ân cha mẹ của mình hiện nay , người Phật tử còn có nhiệm vụ báo hiếu cho cha mẹ nhiều đời của mình bằng phương thức gián tiếp .

Tất cả mọi người ai cũng có trách nhiệm truyền bá tư tưởng đạo hiếu để cho những người con học tập và thực hành phương pháp báo hiếu đúng chánh pháp , đem đến lợi ích cho tất cả những người cha mẹ khác trong xã hội sẽ trở thành một nền tảng đạo đức cơ bản cho con người , tâm hiếu là một tâm lý có tính cách văn minh , văn hoá . Truyền bá đạo hiếu sẽ tạo nên một truyền thống tốt đẹp , từ đó xã hội có điều kiện xây dựng hạnh phúc cho con người ngày càng tiến bộ và tốt đẹp hơn.Người người hạnh phúc tốt đẹp , nước nước an lạc vui tươi , Thế giới hòa bình thịnh trị , đúng là thiên đường đẹp nhất tại trần gian.

Khi cha cho con, cả hai đều cười; khi con biếu cha, cả hai cùng khóc.

– **William Shakespeare**

Ở nhà phải hiếu thuận với cha mẹ, ra ngoài tôn kính người hơn tuổi, cẩn thận giữ điều tín, gần gũi thân cận với người nhân đức, được như vậy mà còn dư sức thì học tập tri thức nữa.

– **Khổng Tử**

Cha mẹ còn sống, con cái không nên đi xa, nếu đi phải cho cha mẹ biết nơi đến.

– **Khổng Tử**

Thờ cha mẹ, nên nhỏ nhẹ khuyên can, nếu thấy cha mẹ không theo ý mình thì vẫn cung kính mà không xúc phạm cha mẹ; tuy khó nhọc, lo buồn, nhưng không được oán hận.

– **Khổng Tử**

Có ba điều hiếu, đại hiếu là tôn trọng cha mẹ, thứ đến là không làm nhục cha mẹ, thấp nhất là nuôi được cha mẹ.

– **Tăng Tử**

ĐỌC - CỔ ĐỘNG - YỀM TRỢ
Bản Tin Thế Đạo - Tập San Thế Đạo
www.banthedao.net
www.banthedaohaingoi.org

CHỮ HIẾU CỦA NGƯỜI CÔNG GIÁO

Tuấn Minh

Không ít lần chúng ta được nghe những lời như “theo đạo Công Giáo thì phải bỏ ông bà” hoặc “tôi cũng muốn theo đạo Công Giáo để kết hôn với cô ấy, nhưng vì là con trai trưởng, phải ‘nhang đèn’ cho cha mẹ”, nên không thể...

Nói như thế là chỉ đúng theo cái nhìn chủ quan, chứ thật ra, ngay từ đầu của Lịch Sử Cứu Độ, dân Israel đi trong sa mạc, đã được Thiên Chúa ban cho MƯỜI ĐIỀU RĂN, trong

đó điều răn thứ bốn là phải hiếu thảo với cha mẹ: “Người hãy thờ cha kính mẹ, để được sống lâu trên đất mà Đức Chúa, Thiên Chúa của người, ban cho người”. [1] “Thảo kính cha mẹ” là điều răn quan trọng nhất trong 7 điều phải thực thi đối với con người, vì nó đứng ngay sau 3 điều răn phải làm đối với Thiên Chúa.

Đến thời Tân Ước, Chúa Giêsu cũng xác định giá trị của giới răn này và không gì có thể thay thế được bổn phận thảo hiếu cha mẹ [2].

Thánh Phaolô cho chúng ta thấy việc hiếu thảo với cha mẹ là điều đẹp lòng Thiên Chúa: “Kẻ làm con hãy vâng lời cha mẹ trong mọi sự, vì đó là điều đẹp lòng Chúa” [3] và là điều phải đạo: “Kẻ làm con, hãy vâng lời cha mẹ theo tinh thần của Chúa, vì đó là điều phải đạo” [4].

Đức Tin Công Giáo dạy chúng ta sự hiếu thảo này không phải chỉ thể hiện ra qua việc quan tâm chăm sóc khi các ngài còn sống nhưng còn cả khi các ngài đã khuất bóng. Sách Macabê kể lại: “Ông Giu-đa quyên được khoảng hai ngàn quan tiền, và gửi về Giê-ru-sa-lem để xin dâng lễ đền tội ; ông làm cử chỉ rất tốt đẹp và cao quý này vì cho rằng người chết sẽ sống lại.

Thực thể, nếu ông không hy vọng rằng những chiến binh đã ngã xuống sẽ sống lại, thì cầu nguyện cho người chết quả là việc dư thừa và ngu xuẩn. Nhưng vì ông nghĩ đến phần thưởng rất tốt đẹp dành cho những người đã an nghỉ trong tinh thần đạo đức. Đó là lý do khiến ông đến dâng lễ tế đền tạ cho những người đã chết, để họ được giải thoát khỏi tội lỗi”[5].

Chính vì thế, ngoài truyền thống tốt đẹp của người Công Giáo là cầu nguyện và xin lễ trong năm cho người đã khuất, nhất là vào những dịp giỗ chạp của cha mẹ hoặc người thân; Giáo Hội Việt Nam đã hội nhập văn hóa “hiếu thảo” này, dành riêng ngày mùng 2 Tết hằng năm để kính nhớ Tổ Tiên, Giáo Hội hoàn vũ để nguyện Tháng Mười Một cho việc “báo hiếu” tổ tiên, cha mẹ cách riêng, và cho các linh hồn nơi luyện tội, nói chung; qua lời cầu nguyện, thánh lễ, viếng nghĩa trang ... Đây thật là dịp tốt để chúng ta thể hiện Đức Ái Ki-Tô giáo với những người đã qua đời, trong tinh thần “các thánh cùng thông công”.

Chúng từ của một gia đình Trong cuộc sống gia đình tôi, đức và lời cầu nguyện cho cách riêng cho tổ tiên ông chúng tôi sống Lời Chúa, là ơn, lòng thảo hiếu, và lòng bác thời cũng là cách để chúng tôi tin vào mầu nhiệm các thánh từ bi thương xót của Thiên sống vĩnh cửu.

Công Giáo: khi dâng các việc lành phúc những người thân thuộc, bà nội ngoại đã qua đời là trực tiếp bày tỏ lòng biết ái đối với các ngài, đồng gián tiếp tuyên xưng niềm cùng thông công, vào lòng Chúa, vào sự sống lại và sự

Trong tháng Các Linh Hồn, gia đình chúng tôi luôn có thói quen xin tình yêu và lòng thương xót của Thiên Chúa thanh tẩy những tội lỗi của các linh hồn những người thân thuộc, những người đã sống trong cộng đoàn giáo xứ chúng tôi, còn đang trong chốn luyện hình, và đưa các linh hồn vào hưởng hạnh phúc vĩnh cửu trên Thiên đàng, được “chiêm ngưỡng vinh quang của Chúa Cha”. Và chúng tôi cũng cầu xin Chúa, qua lời cầu bầu của các thánh, nhất là của Đức Mẹ Mân Côi, bổn mạng giáo xứ, và các thánh tử đạo Việt Nam, giúp chúng tôi cố gắng và thành tâm sống chân lý, giới răn “Mến Chúa Yêu Người”, và gia đình chúng tôi cũng luôn ý thức và sống hiếu thảo với những người đã qua đời là tổ tiên, ông bà, cha mẹ và những người thân thuộc. Xin cho ánh sáng tình yêu của Chúa chiếu soi trên linh hồn những người thân yêu.

Ca dao Việt Nam chúng ta có câu: “Con người có tổ, có tông, như cây có cội, như sông có nguồn”. Như vậy, việc kính nhớ tổ tiên ông bà chính là bản chất của con người.

Chẳng vậy mà ngay từ lúc ấu thơ, chúng ta đã được nghe tiếng mẹ ru và sau này lớn lên, từng học nằm lòng câu ca dao:

“Cây có gốc mới nở ngành xanh ngọn
Nước có nguồn mới bể rộng sông sâu
Người ta nguồn gốc từ đâu
Có tổ tiên trước rồi sau có mình”[6]

Với niềm xác tín này, lúc ông bà cha mẹ còn sống, con cháu chúng tôi luôn phụng dưỡng và tuân theo những lời dạy dỗ của các ngài; phải lựa ý để chiều chuộng các ngài, ăn ở sao

cho các ngài được hài lòng. Khi các ngài nằm xuống, ngoài việc lo ma chay chôn cất, con cháu còn phải kính nhớ, cầu nguyện hằng ngày và xin lễ cho các ngài vào những dịp giỗ chạp hay Tết nhất.

Do đó, việc kính nhớ tổ tiên ông bà luôn được duy trì từ lòng thành kính biết ơn của mọi thế hệ con cháu và là dịp lễ hội đậm âm của gia đình. Những ngày lễ này là dịp để mọi người trong gia đình quây quần bên nhau trong tình yêu thương hiệp nhất, kể lại cho nhau nghe những kỷ niệm của người đã khuất, những lời dạy dỗ của các ngài, chung vui sẻ buồn với nhau, làm cho mối dây liên kết mọi người ngày càng bền chặt hơn. Ngay từ

thời Cựu Ước, tình yêu thương hiệp nhất này trong gia đình đã được cảm nhận và tôn vinh, được thể hiện qua lời vịnh gia: “Ngọt ngào tốt đẹp lắm thay, anh em được sống vui vầy bên nhau”[7].

Xin chân thành cảm ơn gia đình bạn Tuấn Minh và biết bao gia đình Công Giáo khác đang sống CHỮ HIẾU theo lời Chúa dạy và đã chứng tỏ rằng khi TIN THEO CHÚA thì không hề bỏ bê tổ tiên ông bà; ngược lại, con cháu luôn ôm ấp sự kính nhớ tổ tiên ông bà và hằng ngày đưa ông bà vào vòng tay yêu thương của Thiên Chúa và sự kính mến biết ơn của con cháu qua các thế hệ.

Đi khắp thế gian không ai tốt bằng mẹ

Giành nắng mưa đời không ai khổ bằng cha

THÔNG BÁO IN SÁCH

Ban Thế Đạo Hải Ngoại sẽ in sách **Thuyết Đạo** của Đức Hộ Pháp, Q. 5 và Q.6 dự trù sẽ phát hành tháng 8-2023, là các sách cuối cùng trọn bộ sách **Thuyết Đạo** của Đức Hộ Pháp do Ban Đạo Sử Hội Thánh phân định.

Kính thông báo đến quý Thánh Thất, Điện Thờ Phật Mẫu và các Cơ Sở Đạo, nếu có nhu cầu, xin cho biết để chúng tôi kịp thời in ấn. Mọi nhu cầu và yểm trợ in kinh sách xin gửi về:

BAN THẾ ĐẠO HẢI NGOẠI

P.O Box 21577

San Jose CA 95151

Email: tnndk4@gmail.com

hoặc: duyvan2011@gmail.com

VƯỜN THƠ THẾ ĐẠO

Bá Huê Viên - Nội Ô Tòa Thánh

Bài 1.*- Vu Lan Bồn

Báo hiếu phải nên nhớ mỗi ngày
Nhưng trong mùa lễ của hôm nay
Chí Tôn tháng bảy con cầu nguyện
Địa Tạng trăng rằm xá tội thay
Thoát nghiệp song thân miền quá vãng
Tham thiền nhập định cõi thiên khai
Ơn sanh dưỡng dục chưa đền trả
Với chút tâm thành đầu khấu tay

Hưng Quốc

Dallas 8-9-2023

Họa 1. . VU LAN...

(Rằm Trung Ngươn)

Rằm Trung Ngươn hiếu hỉ đêm ngày...!
Đại Lễ Vu Lan Tháng Hội nay
Chiến sĩ trận vong năng cúng tế
Đồng bào tử nạn, cảm thương thay
Ông bà Cha Mẹ luôn cầu nguyện...!
Đại xá, Long Hoa, Đạo Pháp khai...
Cúc dục sinh thành chưa báo đáp
Cù lao chín chữ, ấm vòng tay...!

MAI XUÂN THANH

Orlando Florida Aug 08,2023

Họa 2. THÁNG BẢY VU LAN

Tháng Bảy Vu Lan Rằm tính ngày
Làm con báo hiếu trọn xưa nay
Một lòng cầu khẩn ơn Cao Thượng
Quá vãng sinh thành giải nghiệp thay
Hữu phước gặp tu Kỳ Đại Xá
May duyên đệ tử Chí Tôn khai
Nhà chung Thánh Thất xin tâm nguyện
Thần lực U Minh vọng hiển tay ...

Yên Hà 9/8/2023

Họa 3. Lễ Trung Ngươn

Làm người hiếu đạo nguyện hàng ngày,
Đại lễ Trung ngươn nhắc nhở nay.
Các đảng chơn hồn xin giải thoát;
Chư linh tiên tổ được lành thay
Duyên may vạn kiếp kỳ ngươn mở,
Hạnh ngộ muôn đời mỗi Đạo khai.
Nương bóng Từ bi xây thiện nghiệp,
Hoàng khai chơn giáo phải chung tay.

Hoàn Nguyên

San Jose *Aug.09.2023

Họa 4. ĐẠI LỄ VU LAN BÁO HIẾU

Đại Lễ Vu Lan gần đến ngày
Chùa chiền hiến lễ buổi hôm nay
Làm Con báo hiếu tròn Nhơn Đạo
Cha Mẹ mất rồi thương xót thay.
Còn Mẹ Cha chăm lo phụng dưỡng
Nguyện cầu Cha Mẹ phát Tâm khai
Tu Tâm dưỡng tánh lo đền đáp
Chữ Hiếu vẹn gìn nghĩa nặng vai.

Mỹ Nga * 09/08/2023

Bài II.*-Lễ Trung Ngươn

TOÀN thể chúng sanh con của Ngài
ĐẠO Trời truyền dạy chẳng hề sai
VUI chung Thiên định thân bền luyện
MỪNG pháp Thầy ban chuyên mỗi ngày
ĐẠI phúc trần gian duyên đến tận
LỄ hồi Thượng Đế Đấng Cao Đài
TRUNG Dung Khổng Mạnh ân thánh đức
NGUỒN tạo yêu thương chấp xả ngay

Hưng Quốc

Dallas 8-11-2023

Họa 1. PHONG ĐÔ XÁ TỘI

Dưỡng sanh độ tử cũng ơn Ngài
Thượng Đế truyền ra đâu có sai
Đại lễ Trung Ngươn rằm tháng Bảy
Phong Đô xá tội tính từng ngày
Nam hồn Địa Tạng thương trình giảm
Nữ đoạ Thất Nương thương số đài
Ngưỡng vọng Ân Thiên ơn hiếu nghĩa
Cửu Huyền giác ngộ Vị hồi ngay ...

Yên Hà 11/8/2023

Họa 2. ĐẠI LỄ TRUNG NGUỒN

TOÀN ý nhơn sanh nguyện kính Ngài
ĐẠO cao đức trọng bậc thừa sai
VUI chung công quả dâng thường nhật
MỪNG nhập môn tu luyện mọi ngày

ĐẠI xá Long Hoa về cựu vị
LỄ đàn Bửu điện Chí Tôn Đài
TRUNG thành minh thệ tâm kiên định,
NGUỒN hạ Thầy ban chứng đắc ngay

MAI XUÂN THANH

Orlando Florida Aug 11,2023

Họa 3. ĐẠO KHAI

TOÀN khối nhơn sanh kính Đức Ngài
ĐẠO khai minh chiếu rõ không sai
VUI trong khói lửa thời nô lệ
MỪNG ngắm Nhãn Thiên suốt cả ngày
ĐẠI phúc vong hồn nơi chín suối
LỄ xin ân xá thiết nghinh đài
TRUNG quân đệ tử mong Từ Phụ
NGUỒN hội từ bi giải tội ngay ...

Yên Hà 12/8/2023

Họa 4.

MỪNG ĐẠI LỄ TRUNG NGUỒN.

CAO ĐÀI THƯỢNG ĐẾ ĐỨC DANH NGÀI,
ĐẠO Mở Kỳ Ba thật chẳng sai.
VUI Hưởng Hồng Ân THẦY BỐ PHƯỚC.
MỪNG Thay tháng bảy Vu Lan ngày.
ĐẠI Ân phổ Độ toàn sanh chúng,
LỄ Bái nguyện cầu hưởng Phước Đài.
TRUNG Hiếu cầu xin cho Tổ Phụ,
NGUỒN Này Phẫn Bồn Hườn Nguyên ngay..

Mỹ Nga, 12/08/2023 ÂL,

Bài III.*- TU HIỀN

Tu theo Nhơn Đạo gọi Tu hiền,
Tập tánh người hiền cuộc sống yên.
Núp bóng Từ Bi vui khắp chốn,
Nơi gương Phật Tánh thấy như nhiên.
Hạ nồng Trời xót thương cho gió,
Thu nắng Trời mưa chan rưới xuyên...
Cứu vớt Nhơn Sanh nơi bể khổ,
Lập công, bồi đức hưởng Ân Thiên...
MỸ NGA * 01/08/2023

Họa 1. THEO ĐẠO

Đạo dạy tâm luôn giữ chữ hiền,
Hiền trao nhận cuộc sống bình yên.
Yên nhà yên nước yên bao chốn,
Chốn vững an đời thịnh bến nhiên.
Nhiên hậu khó khăn tay phủ sạch,
Sạch nền sạch tánh hạnh thường xuyên.
Xuyên bao cuộc sống trần gian khổ,
Khổ nhục không màng rước phúc Thiên.

HỒ NGUYỄN (01-8-2023)

Họa 2. Thiện tâm

Phúc cho ai hiểu được từ hiền
Rõ nghĩa thì đời sẽ đặng yên
Lời xấu qua tai đừng giữ lại
Cảnh tối mắt thấy cũng như nhiên
Tâm vô nhiễm ảnh ngôn không xuất
Trí tuệ quán thông thiên định xuyên
Phước đức căn duyên lưu kiếp trước
Giờ làm người thiện để tu thiên

Hưng Quốc

Dallas 8-1-2023

Họa 3. NHÂN ĐẠO

Nhân Đạo lòng tu trước hiếu hiền,
Người luôn chí thiện giữ hoà yên.
Niết bàn tâm tưởng gìn chung thủy,
Nghĩa lý tình thương giữ tự nhiên.
Nhan sắc nào ham nào đắm đuối,
Ngọc ngà chớ luyến chớ tham xuyên.
Niệm câu cứu khổ dâng Bồ Tát...
Nguyện giữ điều ngay với Phật Thiên !

Liêu Xuyên

Họa 4. NGƯỠNG MỘ HIỀN TÀI .

Bình sinh ngưỡng mộ bậc Chư Hiền
Bỗng thấy lòng vui những ổn yên
Thì hoá đang thâm học đạo lý
Nên thường lãnh hội sống an nhiên
Từ lâu khổ lụy lòng mong ước
Tới lúc chung hoà lẽ hiệp xuyên

Cảm nhận hoàn nguyên chân ý mộng
Hân hoan nghênh đón đấng Tiên Thiên ...
Rancho Palos Verdes 2 - 8 - 2023

CAO MỸ NHÂN

Họa 5. ĐÁNG BẠC HIỀN

Sửa tánh tu tâm đáng bậc Hiền
Nhơn sanh trọng Đạo mới bình yên
Ngũ Chi hiệp nhứt cùng chung mối
Tam Giáo quy nguyên chuyển thế nhiên
Sóng dậy ba đào ngoài biển cả,
Thiên tai chinh chiến đến thường xuyên.
Lọc lừa Tứ Chuyển Kỳ Ba chọn,
Bồi Đức lập Công hưởng Phước Thiên ...

Yên Hà 2/8/2023

Họa 6. ĐẠO NHƠN LUÂN

Nhơn luân Đạo trọng tạo người hiền,
Xã hội tùng theo thế giới yên.
Tranh sống giành ăn sanh loạn lạc;
Thi nhân tích đức sống an nhiên.
Hám danh tham lợi âm quang bước,
Dưỡng tánh tồn tâm cực lạc xuyên.
Vạn kiếp may duyên vào cửa Đạo,
Làm lành lánh dữ phản hồi Thiên.

Hoàn Nguyên

San Jose*8-3-2023

Họa 7. HỌC ĐẠO THÁNH HIỀN

(họa 4 vận)

Học đạo theo chân bậc Thánh Hiền
Tâm hồn sẽ sống được bình yên
Tu tâm, tập trí trừ tham vọng
Dưỡng tánh rèn căn giải não phiền
Tật xấu kiêu căng buông vĩnh viễn
Điều hay bác ái luyện thường xuyên
Con người thiện ác do nhân tạo
Nề nếp tốt lành vốn tự Thiên

Song Quang

THÁNH THẮT CAO ĐÀI GEORGIA

***

PHÂN ƯU

Chúng tôi vô cùng thương tiếc nhận được tin buồn:

Cố Đạo Hữu ĐẶNG ĐĂNG QUANG

Sinh ngày 23 tháng 7 năm 1974 tại xã Long Thành quận Phú Khương tỉnh Tây Ninh
Việt Nam.

Là phu quân của bà Lê Thị Thu Thảo

Đã qui vị vào lúc 4 giờ 58 phút chiều ngày 15 tháng 8 năm 2023. Nhằm ngày 29 tháng 6
năm Quý Mão. Tại tư gia: 3402 Silver Stream Way, Kennesaw, GA 30144, USA.

Hưởng Dương 50 Tuổi

Chúng tôi thành kính phân ưu cùng Bà Quả phụ Đặng Đăng Quang , nhũ danh Lê Thị
Thu Thảo cùng tang gia hiếu quyến.

Chúng tôi nguyện cầu Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng ban hồng
ân độ rỗi hương linh cố Đạo Hữu Đặng Đăng Quang sớm được về cõi Thiêng Liêng
Hằng Sống.

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Bàn Trị Sự Hương Đạo Atlanta, Thánh Thất Cao Đài Georgia.
Ban Nhạc, Lễ, Đồng Nhi và Thanh Thiếu Niên Thánh Thất GA.
Cùng Đồng Đạo Cao Đài Thánh Thất GA.

VĂN HÓA & NGHỆ THUẬT

PHÚC là PHƯỚC

Người miền Bắc bảo là PHÚC 福, còn người miền Nam thì nói là PHƯỚC. Hữu Phúc 有福 là Có Phước, mà Có Phước là có Tất cả ! Theo "CHỮ NHO... DỄ HỌC" chữ PHÚC thuộc dạng chữ Hình Thanh, có diễn tiến chữ viết như sau :

Ta thấy :

Chữ PHÚC 福 là do bộ THỊ 礻 = 示 là Biểu Thị 表示 có nghĩa là "Bày tỏ, là Tỏ ra"; và chữ PHÚC 畐 có nghĩa là "Đầy đủ, Sung túc". Nên chữ PHÚC 福 được đọc theo âm chữ PHÚC 畐 là Đầy đủ, nên gọi là chữ Hình Thanh. PHÚC 福 còn có nghĩa Hội Ý là : "Tỏ ra đầy đủ sung túc". Vâng, "Tỏ ra đầy đủ sung túc" là "Có Phước" rồi !

Đó là nói theo sách giáo khoa và tự điển giảng về chữ PHÚC 福, còn đối với dân gian thì bà con ta nhìn Bộ THỊ 礻 thành Bộ Y 衤 = 衣 là Y PHỤC 衣服 có nghĩa là "Áo Quần". Còn chữ PHÚC 畐 nhìn từ trên xuống là : Chữ NHẤT 一 chữ KHẨU 口 rồi chữ ĐIỀN 田. NHẤT KHẨU ĐIỀN 一口田 có nghĩa là : "Một thửa Ruộng". Nên mới chiết tự chữ PHÚC 福 thành : NHẤT BÁN Y SAM NHẤT KHẨU ĐIỀN 一半衣衫一口田. Có nghĩa là : Một nửa là ÁO XỔNG (Y sam), nửa kia là MỘT THỬA RUỘNG. Với hàm ý là : Có quần áo để mặc, có ruộng để cày; Cũng có nghĩa là "Có cơm ăn áo mặc là đã CÓ PHƯỚC rồi !". Nên ...

CÓ PHÚC là CÓ PHƯỚC, là có cuộc sống sung túc đầy đủ cơm ăn áo mặc; Nhưng dần dà theo nhu cầu đòi hỏi của cuộc sống, nên chữ PHÚC cũng được nhân rộng ra thành nhiều mặt để đáp ứng lòng tham không đáy của con người. Như trong ngày Tết âm lịch, ta thường thấy người ta hay dán bốn chữ NGŨ PHÚC LÂM MÔN 五福臨門 lên ngay trước cửa ra vào và thường hay chưng một cành hoa mai, vì hoa mai nở ra năm cánh tượng trưng cho năm điều Phước, gọi là MAI KHAI NGŨ PHÚC 梅開五福. Năm điều PHƯỚC mà mọi người hằng mơ ước đó là :

Thọ, Phú, Khang ninh, Du hảo đức và Khảo chung mệnh.

壽, 富, 康寧, 攸好德, 考終命。

Có nghĩa :

Sống lâu, giàu có, mạnh khỏe, được tiếng có đức tốt và chết an lành, là thiện chung. Nói cho gọn lại là : Thọ 壽, Phú 富, Khang 康, Đức 德 và Thiện 善

. Đó là 5 cái phước mà mọi người thời xưa đều mong mỏi. Còn bây giờ thì sao ? Xã hội ngày một thay đổi và tiến hóa, nên mơ ước và mong mỏi của con người cũng có khác. Theo như sưu tầm tìm thấy trên mạng thì NGŨ PHÚC của hiện nay là : Hòa hài 和諧, Hưng vượng 興旺, Phú quý 富貴, Bình an 平安, Kiện khang 健康. Có nghĩa là : *Gia đình hòa thuận, Làm ăn phát đạt, Trở nên giàu sang, Gia đình bình an và Mọi người đều khỏe mạnh.* Rất thực tế và rất phù hợp với cuộc sống của xã hội trước mắt.

CÓ PHƯỚC còn có nghĩa là "Tránh khỏi được những xui xẻo tai nạn làm thương tổn đến bản thân hay gia đình" Nên ông bà xưa thường nói là :

有福傷財, Hữu PHÚC thương tài,
無福傷己。 Vô PHÚC thương kỷ.

Có nghĩa :

- CÓ PHƯỚC thì chỉ bị thương tổn mất mát về tiền của tài sản mà thôi, Còn...

- Không CÓ PHƯỚC thì sẽ bị thương tổn đến bản thân, sức khỏe, thậm chí (

PHÚC 福 còn có nghĩa là May Mắn. Như PHÚC TINH 福星 là Ngôi sao may mắn. Ta có thành ngữ PHÚC TINH CAO CHIẾU 福星高照 để chỉ những người thật may mắn, luôn luôn có một ngôi sao may mắn từ trên cao chiếu xuống, nên làm việc gì cũng thuận lợi suông sẻ, kể cả đầu tư, kinh doanh, cờ bạc... Còn ...

NHẤT LỘ PHÚC TINH 一路福星. Thành ngữ này vốn dĩ dùng để chỉ một ông quan tốt, như là một ngôi sao may mắn đem lại hạnh phúc cho nhân dân. Có xuất xứ từ bài viết 《Tiên Vu Tử Tuấn hành trạng 鲜于子骏行状》 của Tần Quan đời Tống 宋·秦觀 như sau :

TẦN QUAN 秦觀 tự là Thiệu Du 少游, danh sĩ đời nhà Tống, kể lại chuyện Tiên Vu Tử Tuấn được bổ nhiệm đi làm Chuyển Vận sứ lộ Kinh Đông; Vì là một vị quan thanh liêm hết lòng lo cho dân, nên trước khi đi Tư Mã Quang đã than rằng : " PHƯỚC TINH đã đi rồi ! Nếu như triều đình có được một trăm người như Tử Tuấn thì các nơi sẽ tốt biết mấy !" Vì thế mà mọi người đều gọi Tử Tuấn là NHẤT LỘ PHÚC TINH và làm thơ ca ngợi như sau :

福星一路之歌謠, PHÚC TINH NHẤT LỘ chi ca dao,
生佛萬家之香火。 Sanh Phật vạn gia chi hương hỏa.

Có nghĩa :

PHÚC TINH NHẤT LỘ ngợi ca,
Là thân Phật sống vạn nhà khói hương.

Trong tác phẩm "SÃI VÃI", cụ Nguyễn Cư Trinh đã cho bà VÃI khen ông SÃI như sau :

*Ông này tu luyện, có chí anh hùng;
Thuộc sử kinh chứa để đầy lòng;
Mang y bát chơn truyền phải mặt.
Dầu chẳng "VAN GIA SANH PHẬT",
Cũng là "NHẤT LỘ PHÚC TINH"...*

Nhưng sau này dùng rộng ra thì NHẤT LỘ PHÚC TINH còn dùng để người ở lại chúc cho người đi xa được "May mắn suốt cuộc hành trình".
Còn...

PHƯỚC TƯỚNG 福將 là chỉ các Tướng lãnh may mắn, hễ ra trận là đánh thắng, gặp nguy hiểm cũng thoát nạn không chết. Tiêu biểu như 3 ông tướng sau đây :

* Triệu Vân 趙雲 (?—229) là Thường Sơn Triệu Tử Long 常山趙子龍, một trong Ngũ Hổ Tướng của Lưu Bị thời Tam Quốc. Ông là vị tướng trăm trận trăm thắng và chưa hề bị thương lần nào kể cả trận chiến ở Đương Dương Trường Bản, ra vào bảy lần trong vòng vây mấy vạn quân của Tào Tháo lại phải phò ấu chúa, nhưng vẫn an toàn về đến trại mà không hề có thương tích gì cả ! Trên 70 tuổi mới mất vì bệnh.

* Trình Giảo Kim 程咬金 (589—665) trong Tùy Đường Diễn Nghĩa gia nhập Ngõa Cang Trại, Ba búa cướp hoàng cống (tiền thuế cống nạp cho vua) làm phản ở Sơn đông, xưng là Hồn Thế Ma Vương... Sau theo Tần Vương Lý Thế Dân lần lượt đánh bại Tống Kim Cương, Đậu Kiến Đức, Vương Thế Sung... lập được nhiều công trạng, được phong làm Lỗ Quốc Công khi Đường Thái Tông lên ngôi. Qua sự kiện Võ Hậu soán ngôi, Tiết Cương làm phản, mãi cho đến khi Lý Đán đăng cơ là Đường Tuân Tông (662) Trình Giảo Kim mới cười chết ở tuổi 148 (Theo chính sử thì Trình Giảo Kim chỉ sống đến 76 tuổi mà thôi).

* NGƯU CAO 牛皋 (1087—1147) : Cũng là một PHƯỚC TƯỚNG truyền kỳ có nhiều thành tích giống như là Trình Giảo Kim vậy. Ngưu Cao là bạn kết nghĩa của danh tướng Nhạc Phi. Khi Nhạc Phi mất, Ngưu Cao theo giúp con của Nhạc Phi là Nhạc Lô đi bắc chinh để đánh Kim Ngột Truật. Cao đã mấy lần giúp cho đoàn quân gặp dữ hóa lành, cuối cùng đại phá Ô Long Trận, cỡi trên mình Kim Ngột Truật làm cho Kim Ngột Truật giận quá mà tức chết và bản thân Ngưu Cao đắc ý nên cũng phá lên cười lớn rồi cũng... chết luôn !

Triệu Tử Long

Trình Giảo Kim

Ngưu Cao

Đó là ba PHƯỚC TƯỚNG tiêu biểu của 52 bộ Truyện Tàu ngày xưa do nhà xuất bản Tín Đức Thư Xã khoảng thập niên 1950 đã xuất bản và bán đầy cả Sài Gòn Chợ Lớn và Nam Kỳ Lục Tỉnh. Còn...

PHÚC TƯỚNG 福相 : Chữ TƯỚNG này là TƯỚNG MẠO 相貌; nên PHÚC TƯỚNG có nghĩa là : "Người có tướng mạo phúc hậu, hiền lành, dễ thương"...

* ĐÀN ÔNG có PHÚC TƯỚNG là người có khuôn mặt đầy đặn nhân từ, tánh tình hòa hoãn đôn hậu trầm tĩnh, dễ thân cận.

* ĐÀN BÀ có PHÚC TƯỚNG là Đàn bà có khuôn mặt dễ nhìn, "khuôn trăng đầy đặn nét ngài nở nang" là người có tính tình nhân hậu hòa ái, vượng phu ích tử.

Nói thực tế một chút, người có PHÚC TƯỚNG phải là người có gia thế hơn người, tài mạo hơn người một chút, thì mới thể hiện được cái PHÚC của TƯỚNG MẠO. Chớ nghèo khổ bữa đói bữa no, nợ đòi con khóc, chạy gạo hằng ngày, mặt ủ mày chau, thì làm sao có PHÚC của TƯỚNG cho được ! Trong Truyện Kiều, khi Kim Kiều mới lần đầu tiên hẹn ước, vừa gặp gỡ nhau Thúy Kiều đã đánh giá Kim Trọng là :

*Nàng rằng : Trộm liếc dung quang,
Chẳng sân ngọc bội, cũng phường kim môn.*

Rồi khi Kim Trọng nhờ Thúy Kiều đề thơ lên trên bức họa của mình, Thúy Kiều đã rất tài hoa thiện nghệ với "Tay tiên gió táp mưa sa, khoản trên dùng bút thảo và bốn câu" khiến cho Kim Trọng phục sát đất và thốt ra lời khen rất thành thực là :

*Khen tài nhà ngọc phun châu,
Nàng Ban ả Tạ cũng đâu thế này.
Kiếp xưa tu ví chưa đầy,
PHÚC nào bắt được giá này cho ngang ?!*

Nên PHÚC còn là việc làm tốt, là cái âm đức, cái PHƯỚC PHẦN 福分 của con người do hành vi việc làm của mình hay của cha ông dòng họ mình làm, tạo nên cái Phần Phước mà mình được hưởng hay phải chịu hưởng. Khi nhảy xuống sông Tiền Đường để quyên sinh, thì hồn ma của Đạm Tiên lại hiện ra báo mộng nói với Thúy Kiều là :

*Chị sao PHẬN MÔNG PHÚC DẦY,
Kiếp xưa đã vậy, lòng này để ai ?*

*Tâm thành đã thấu đến trời,
Bán mình là hiếu, cứu người là nhân .*

PHÚC DẪY là do biết bán mình để trả hiếu cho cha mẹ và do khuyên Từ Hải quy hàng triều đình để tránh cảnh chiến tranh làm cho dân lành phải lâm than chết chóc . Nên chi ...

*Đoạn trường số rút tên ra,
Đoạn trường thơ phải đưa mà trả nhau.
Còn nhiều hưởng thụ về lâu,
Duyên xưa đây đặn, PHÚC SAU dồi dào !*

Và cũng giống như lời Tam Hợp đạo cô tiên đoán với sư Giác Duyên về thân phận của Thúy Kiều :

*Sư rằng : "PHÚC HOA đạo trời,
Cổ nguồn cũng bởi lòng người mà ra.
Có trời mà cũng tại ta,
Tu là CỐI PHÚC, tình là dây oan !*

Đạm Tiên và Thúy Kiều

PHÚC còn là cái điềm báo trước về những điều may mắn sắp xảy ra, như câu thành ngữ PHÚC CHÍ TÂM LINH 福至心靈 là khi điều Phước sắp đến tự nhiên lòng con người cảm thấy linh động, thoải mái hơn, nên quyết định chuyện gì cũng nhanh nhạy sáng suốt và đúng đắn hơn. Câu nói này có xuất xứ từ 《Tư Trị Thông Giám 資治通鑑· Ngũ Đại hậu Hán Cao Tổ Thập nhị niên 五代後漢高祖天福十二年》 : "Bỉ ngữ hữu chi : Phúc chí quy linh, họa lai thần mị 鄙語有之 : 福至歸靈 ; 禍來神昧". Có nghĩa : "Tục ngữ có câu rằng : Hễ phước đến thì sự linh động sẽ trở về, và hễ họa đến thì tâm thần bị ám muội u mê". Nên...

PHÚC CHÍ TÂM LINH 福至心靈 là khi cái điềm may mắn đã đến thì nghĩ gì sẽ được nấy, làm gì cũng sẽ thành công, toan tính làm sao thì sẽ được làm vậy !

Nhớ hồi nhỏ, khi mới vừa lỏm bẻm học được vài chữ Nho, thì một hôm ông Sáu hàng xóm đã chặn lại hỏi rằng : Mày học chữ Nho chứ có biết câu "Cuộc đất trồng khoai, Quạ vô ăn bí" không ? Tôi không hiểu gì cả, bèn chạy đi hỏi thầy. Thầy cười và bảo rằng : Ông Sáu chỉ hỏi cho vui thôi, đó chính là câu :

福不重來,   Phúc bất trùng lai,
禍無單至。   Họa vô đơn chí.

Có nghĩa :

- PHƯỚC chẳng đến rồi lại đến nữa, còn...
- HỌA thì không đến đơn độc một mình.

Ý là :

Chuyện PHƯỚC là chuyện may mắn, chuyện tốt, ít khi đến hai ba lần cùng một lúc; còn chuyện xui chuyện rủi thì cũng ít khi xảy ra đơn độc mà thường thì hết chuyện xui này đến chuyện xui khác xảy ra liên tục luôn.

Đây là kinh nghiệm đã từng trải trong cuộc sống hằng ngày của ông bà để lại, để khuyên răn và cảnh giác con cháu đừng quá vui vẻ khi đắc ý mà quên mất hiện tại; cũng như phải luôn luôn đề phòng sẵn sàng đón nhận những chuyện xui rủi không may thường xảy ra một cách liên tục !

Cũng câu nói trên, nhưng người Hoa thì nói thành :

福無雙至, PHƯỚC vô song chí,
禍不單行。 HỌA bất đơn hành.

Có nghĩa :

- PHƯỚC không đến hai lần, còn...
- HỌA thì không đi đơn độc.

Nói cách nào thì cũng diễn cùng một ý như trên mà thôi. Thường thì PHƯỚC HỌA, HỌA PHƯỚC hay đi liền với nhau và nhất là hay xảy ra một cách bất chợt khiến cho người ta đôi lúc không kịp trở tay. Nên ông bà lại cảnh giác :

天有不測風雨, Thiên hữu bất trắc phong vũ,
人有旦夕禍福。 Nhân hữu đản tịch họa phúc.

Có nghĩa :

- Trời thì có mưa gió thất thường, còn...
- Người thì có họa phúc sớm chiều.

Nhiều lúc vừa thấy nắng ráo đó, bỗng nhiên nổi gió và đổ mưa ngay; Cũng như niềm vui mới đến từ buổi sáng đó thì buổi chiều đã có chuyện buồn rầu lo lắng ập đến ngay rồi. Sự BẤT TRẮC của Gió Mưa và Họa Phước là không thể lường trước được. Như gia đình của Vương Viên Ngoại trong Truyện Kiều của cụ Nguyễn Du, mới vừa vui vẻ, khi ...

*Một đoàn mừng thọ ngoại hương mới về,
và...
Hàn huyền chưa kịp giải giề,
thì...
Sai nha bỗng thấy bốn bề xô xao
Người nách thước kẻ tay đao,
Đầu trâu mặt ngựa ào ào như sôi.
rồi...
Già giang một lão một trai,*

Một dây vô lại buộc hai thâm tình !

Ta thấy, mới dự tiệc vui vẻ về đó, vừa tới nhà đã bị sai nha trói gô lại ngay. Quả là HOA PHÚC BẤT THƯỜNG 禍福不常. Còn trong Cung Oán Ngâm Khúc thì Ôn Như Hầu Nguyễn Gia Thiệu lý luận một cách cao xa hơn theo thuyết của Lão Trang là :

*Quyền HOA PHÚC trời tranh mất cả,
Chút tiện nghi chẳng trả phần ai,
Cái quay búng sẵn trên trời,
Mờ mờ nhân ảnh như người đi đêm !*

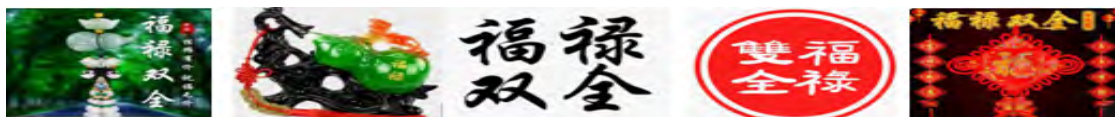

PHÚC 福 còn đi với LỘC 祿 thành PHÚC LỘC 福祿, là vừa có Phước vừa có Lộc. Thực ra trong chữ PHÚC đã có sẵn chữ LỘC trong đó rồi. Vì LỘC 祿 là BỔNG LỘC 俸祿, mà BỔNG LỘC ngày xưa là Lương Thực, còn BỔNG LỘC ngày nay là Tiền Lương. Chức vụ càng cao thì BỔNG LỘC càng nhiều. Nên "Có phước" mới "có Lộc" và ngược lại "Có lộc" tức là đã "Có phước" rồi đó. Nên ta lại có thành ngữ...

PHÚC LỘC SONG TOÀN 福祿雙全 là Phước và Lộc đều đầy đủ cả, có nghĩa tiền tài danh vọng, của cải vật chất và tiếng tăm đều đầy đủ. Trong Truyện Kiều để kết thúc câu chuyện cho có hậu, cụ Nguyễn Du đã viết về gia đình Kim Trọng như sau :

*Một nhà PHÚC LỘC gồm hai,
Nghìn năm vắng vặt quan giai lần lần.
Thừa gia chẳng hết nàng Vân,
Một cây cù mọc một sơn quế hòe.*

Ông bà ta thường nói "Có PHƯỚC làm quan, có GAN làm giàu". Nhưng trong thời buổi hiện nay, chỉ cần có PHƯỚC để làm quan thôi. Làm quan rồi không có GAN vẫn làm giàu được như thường ! Như tất cả các quan lớn quan nhỏ hiện nay ở Việt Nam đều cất biệt phủ hoặc lâu đài, chứ không ông quan nào thêm cất "nhà" nữa cả !

Phúc Lộc Song Toàn

Có PHƯỚC có LỘC rồi, nghĩa là có giàu sang phú quý danh vọng rồi, thì con người ta lại muốn sống lâu để hưởng thụ; tức là muốn có thêm THỌ 壽 nữa cho đủ bộ TAM VỊ CÁT TINH 三位吉星 là PHÚC LỘC THỌ 福祿壽 như câu đối

Tết ngày xưa ở quê tôi : Cái Răng, Ba láng, Vàm Xáng, Phong Điền... của vùng Nam Kỳ Lục Tỉnh là :

福祿壽三星拱照, PHÚC LỘC THỌ tam tinh cùng chiếu,
天地人四海同春。 Thiên Địa Nhân tứ hải đồng xuân.

Có nghĩa :

- Ba sao Phước Lộc Thọ cùng chiếu về nơi đây,
- Trời Đất Người bốn biển cùng đón xuân sang.

nên...

PHÚC 福 cũng đi đôi với THỌ 壽 thành cặp đôi PHÚC THỌ SONG TOÀN 福壽雙全 là Có đầy đủ cả PHƯỚC và THỌ. Như ta đã biết ở phần đầu của bài viết là trong NGŨ PHÚC 五福 đã có cả LỘC 祿 và THỌ 壽 trong đó rồi; Nên HỮU PHÚC HỮU THỌ 有福有壽 Có Phước Có Thọ chỉ là một lời chúc nói cho tròn trịa đầy đủ êm tai cho dễ nghe mà thôi. Lời chúc này lại làm cho ta nhớ lại giai thoại giữa Tô Tiểu Muội 蘇小妹 và Tần Thiểu Du 秦少游 như sau :

Tô Tiểu Muội 蘇小妹 tên thật là Tô Chấn 蘇軾, em gái của Tô Đông Pha 蘇東坡, tuy mang tiếng là xấu gái, nhưng văn tài thì vang dội khắp nơi. Rất nhiều vương tôn công tử ngắm ghé cầu hôn. Tô Tiểu Muội có định lệ là hễ ai muốn cầu hôn thì phải nộp văn bài của mình cho nàng xem trước.

Lúc bấy giờ, có một thư sinh họ Tần 秦 tên Thiểu Du 少游, cũng thuộc gia đình thế phiệt trâm anh, cũng nổi tiếng văn hay chữ tốt. Thiểu Du cũng định nộp bài của mình cho Tiểu Muội, nhưng nghe đồn nàng ta trán vồ, mặt dài, xấu gái, nên còn do dự.

Một hôm, dọc biết tin là Tô Tiểu Muội sẽ đi lễ chùa vào ngày rằm sắp tới. Thiểu Du bèn quyết định cải trang thành một đạo sĩ, để tận mắt xem nàng ta xấu đẹp ra sao.

Hôm đó, đứng xa xa nhìn thấy Tiểu Muội từ trên kiệu bước xuống, dáng người yếu điệu thướt tha, tuy trán có hơi vồ, mặt có hơi dài, nhưng rất thanh tú, tuy không gọi được là giai nhân, nhưng trông cũng trang nhã, tươi trẻ, thanh thoát khác thường. Nhan sắc thì cho qua rồi, còn văn tài thì sao ?. Phải đích thân thử một chuyến mới được.

Quyết định xong, chàng bèn đợi khi Tiểu Muội vừa lễ Phật xong bước ra khỏi chánh điện, thì chàng cũng bất thần bước tới, những người tùy tùng chưa kịp cản ngăn, thì chàng đã chấp tay xá dài, miệng thì đọc :

"Tiểu thư hữu phúc hữu thọ, nguyện phát từ bi"

小姐有福有壽, 愿发慈悲。

Có nghĩa :

- Tiểu thư ơi, cô có phúc có thọ, mong cô mở lòng từ bi.

Tô Tiểu Muội nhìn thấy một ông đạo sĩ non choẹt, da mặt hồng hào, không có vẻ khắc khổ của một nhà tu hành gì cả, thì biết ngay là có ý trêu mình, bèn đáp :

"Đạo nhân hà đức hà năng, cảm cầu bố thí "
道人何德何能, 敢求布施。

Có nghĩa :

- Ông đạo có tài gì, đức gì, mà dám xin ta bố thí.

Đáp xong, Tiểu Muội bèn bước xuống bậc tam cấp. Thiếu Du vội vàng bước theo đọc tiếp :

"Nguyện tiểu thư thân như dược thọ, bách bệnh bất sinh,"
愿小姐身如药树, 百病不生。

Có nghĩa :

- Mong tiểu thư mình như cây thuốc, trăm bệnh không sanh.

Đây là câu nói nịnh để tán tỉnh tiểu thư . Tô Tiểu Muội bèn đáp rằng :

"Tùy đạo nhân khẩu xuất liên hoa, bán văn bất xả."
随道人口出莲花, 半文不捨。

Có nghĩa :

- Cho dù đạo nhân có nói ra được bông sen, thì nửa đồng điếu cũng không cho nữa. (Khỏi mắc công phải nói nhiều!).

Đáp xong bèn quay mình đi thẳng ra kiệu, Thiếu Du lại vội vàng bước theo vớt một cú chót :

"Tiểu nương tử nhất thiên hoan hỉ, như hà triệt thủ bảo sơn?"
小娘子一天欢喜, 如何撒手宝山。

Có nghĩa :

- Này cái nàng nho nhỏ kia ơi, hôm nay được một ngày vui vẻ, sao lại nỡ giữ chắc hầu bao thế kia ? (Triệt Thủ 撒手 là Giữ chắc tay. Bảo Sơn 宝山 là Núi châu báu, ở đây chỉ Túi tiền).

Tô Tiểu Muội vừa bước lên kiệu vừa mắng vọng xuống :

"Phong đạo nhân nhậm địa tham si, na đắc tùy thân kim huyết."
疯道人恁地贪痴, 哪得随身金穴。

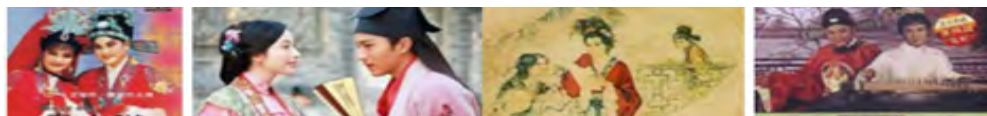
Có nghĩa :

- Ông đạo nhân khùng kia, ông còn tham sân si như thế, thì làm sao mà thành chánh quả cho được. (kim Huyết 金穴 là Huyết Vàng nơi để chôn những người tu hành đắc đạo).

Tân Thiếu Du đứng nhìn theo sau kiệu, cởi áo mào đạo sĩ đưa cho tiểu đồng đứng bên cạnh, cười rằng : "Phong đạo nhân" mà đổi được với "Tiểu nương tử" thì cũng vinh hạnh lắm thay.!

Sau khi đã biết được tài sắc của Tô Tiểu Muội rồi, Tân Thiếu Du quyết định nộp quyền văn bài của mình cho nhà họ Tô để cầu hôn. Khoa thi năm đó, chàng lại đậu Tiến sĩ, và Tô Tiểu Muội cũng chọn đúng quyền văn bài của chàng, mặc dù khi đưa các quyền văn bài cho con gái, Tô Lão Tuyền đều gỡ đi trang bìa có tên họ của người cầu hôn. Đại đấng khoa rồi tiểu đấng khoa, chàng Thiếu Du nhà ta phen này một bước lên mây nhé.

Do câu chúc "HỮU PHÚC HỮU THỌ 有福有壽" mà làm nên mối lương duyên giữa tài tử và giai nhân, âu cũng là một giai thoại đáng được để đời.

Tân Thiếu Du và Tô Tiểu Muội

Trở lại với chữ...

PHÚC 福 là PHƯỚC, ta lại có chữ CHỈ 祉 cũng là PHƯỚC, nên từ kép PHÚC CHỈ 福祉 ngày xưa thường dùng để chỉ những điều may mắn, ân huệ, hạnh phúc do Vua Chúa, Thượng Đế, Thần Thánh, Tiên Phật ban cho con người. Có xuất xứ từ bài thơ Lục Nguyệt, chương Tiểu Nhã trong Kinh Thi 《詩·小雅·六月》 : Tả lại hiền thần Doãn Cát Phủ dẫn quân bắc phạt chiến thắng rợ Hiểm Duẫn 玁狁, là bộ tộc Hung Nô thời thượng cổ, nên mở tiệc ăn mừng, tất cả các tướng sĩ đều được hưởng cái PHÚC CHỈ, tức cái ân huệ này của vua ban. Trong bài thơ có câu "Cát Phủ yển hỉ, Ký đa thụ CHỈ 吉甫燕喜, 既多受祉。" Có nghĩa :

*Cát Phủ mở tiệc ăn mừng,
Tất cả tướng sĩ đều cùng hưởng ơn.*

Trong tác phẩm SÃI VÃI của cụ Nguyễn Cư Trinh, ông đã cho ông SÃI luận về chữ TU như sau :

*... Tu cung, tu kính; tu tín, tu thành.
Đã phải đạo tu hành, lại thêm nền PHƯỚC CHỈ.
Tự nhiên: đắc lộc, đắc vị; đắc thọ, đắc danh.
Đắc phú quý hiển vinh. Ấy Thiên đàng là đó...*

Còn PHƯỚC CHỈ của ngày nay tức là chính sách về chương trình của AN SINH XÃ HỘI. Có xuất xứ từ "Tuyên Ngôn Đồng Minh Hội" của Tôn Trung Sơn tiên sinh 孫中山先生 《同盟會宣言》 là : "Phục tứ thiên niên chi Tổ quốc, Muư tứ

vạn vạn nhân chi PHÚC CHI 復四千年之祖國，謀四万万人之福祉”。 Có nghĩa : "Phục hồi lại Tổ quốc của bốn ngàn năm và Mơ ước HẠNH PHÚC cho bốn trăm triệu dân". (Đầu thế kỷ 20 khoảng thập niên 1900-1910 dân số Trung Hoa chỉ khoảng bốn trăm triệu mà thôi).

Trước mắt, Đài Loan và Nhật Bản vẫn còn sử dụng bốn chữ XÃ HỘI PHÚC CHI 社會福祉 để chỉ chương trình AN SINH XÃ HỘI của dân chúng trong nước. Mơ ước PHÚC LỢI 福利 cho trẻ em, người già và người tàn tật nghèo khổ có hoàn cảnh khó khăn.

PHÚC 福 là PHƯỚC, Phước Lớn không gọi là ĐẠI PHÚC 大福 (vì ĐẠI PHÚC 大腹 theo Tập Quán Ngôn Ngữ của chữ NHO có nghĩa là BỤNG BỤ), Phước Lớn phải gọi là HỒNG PHÚC 洪福. Chữ HỒNG 洪 này có ba chấm thủy ở bên trái là Hồng Thủy 洪水, là nước lụt mênh mông, Nên HỒNG PHÚC là PHƯỚC nhiều mênh mông như là một cơn Hồng Thủy vậy. Thế nhưng lòng tham của con người thấy còn chưa đủ, nên lại phát sinh thêm thành ngữ HỒNG PHÚC TỀ THIÊN 洪福齊天. Có nghĩa : PHƯỚC đã như nước đại hồng thủy mênh mông rồi, bây giờ lại muốn lên ngang bằng với TRỜI luôn; là PHƯỚC LỚN BẰNG TRỜI ! Quả là lòng tham không đáy.

PHÚC ÂM 福音 là "The Gospel". Từ Phúc Âm bắt nguồn từ một danh từ Tiếng Hy-lạp là εὐαγγέλιον euangelion (Có nghĩa : Tin tức vui mừng hay tốt lành) và động từ euaggelizo (loan báo tin mừng/tin lành). Đây là từ chuyên dùng của Thiên Chúa Giáo, là thông điệp về Nước Trời (Vương quốc của Thiên Chúa), và về sự chết và sự sống lại của Chúa Giêsu, cũng như về sự hòa giải của loài người với Thiên Chúa.

Theo thực tế địa lý của Trung Hoa và Việt Nam thì hướng đông của hai nước đều tiếp giáp với Thái Bình Dương mênh mông vô tận. Vì thế mà người Hoa và người Việt đều cho Biển Đông là biển lớn nhất trên đời, nên lại chúc nhau bằng câu : PHÚC NHƯ ĐÔNG HẢI 福如東海 ! Và những người sống được MỘT HOA GIÁP (60 năm) trở lên thì lại được mừng THỌ bằng đôi câu đối sau đây :

PHÚC như Đông Hải, 福如東海,
THỌ tỉ Nam Sơn. 壽比南山。

Có nghĩa :

- PHƯỚC lớn như Biển Đông mênh mông, và...

- THỌ thì cao bằng với Núi Nam ngất ngưỡng !

Ai cũng mong mỏi cho CÓ PHƯỚC, ĐƯỢC PHƯỚC, làm sao cho PHƯỚC đến nhà, nên tìm hết cách này cách kia để thể hiện là PHƯỚC đang đến nhà mình, đang ở nhà mình . Ngoài việc viết chữ PHƯỚC 福 thật to dán ở ngay trước hai cánh cửa hay viết bốn chữ NGŨ PHÚC LÂM MÔN 五福臨門 dán ngang trước cửa nhà ra, một số người còn DÁN NGƯỢC chữ PHƯỚC ngay cửa ra vào. Vì âm Quan Thoại của tiếng Hoa chữ ĐÁO 到 là ĐẾN với chữ ĐẢO 倒 là NGƯỢC đọc cùng một thanh sắc với nhau là ĐÁO (dào), nên PHÚC ĐÁO của chữ Nho thì Âm Quan Thoại đọc là PHÚC ĐÁO. Có nghĩa là PHƯỚC đã ĐẾN rồi ! Nên rất nhiều nhà đã cố ý dán ngược chữ PHƯỚC để cho mọi người đều đọc là : "PHÚC ĐÁO F

Với Chương trình An Sinh Xã Hội trước mắt ở nước Mỹ, những người cao niên già cả đều có tiền SSI, tiền Food stamps, tiền yểm trợ y phí... nên đều có thể nói rằng vừa có PHƯỚC, vừa có LỘC nên đều sống THỌ cả !

Mong rằng tất cả các bạn già đều sống vui, sống khỏe, sống thọ để mà hưởng hết cái PHƯỚC của nước MỸ này !

杜紹德
Đỗ Chiêu Đức

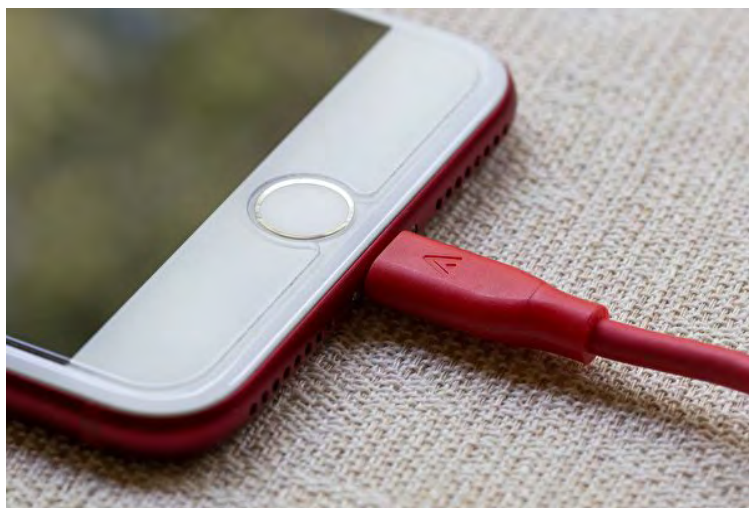
ĐỌC - CỔ ĐỘNG - YỂM TRỢ
Bản Tin Thế Đạo - Tập San Thế Đạo
www.banthedao.net
www.banthedaohaingoi.org

ĐỜI SỐNG & SỨC KHỎE

Apple khuyến cáo: Đừng sạc iPhone trên giường khi quý vị đang ngủ

Trần Tuấn Thôn thực hiện.
Mai Thanh biên dịch

Đối với một số người, để điện thoại sạc qua đêm khi ngủ là tiện nhất, vì lúc này không cần dùng điện thoại, cũng không cần rút sạc trước khi sạc xong. Tuy nhiên, Apple khuyến cáo mọi người không nên để iPhone đang sạc bên cạnh khi ngủ, vì làm như vậy có thể dẫn đến hỏa hoạn, điện giật, thương tích hoặc hư hỏng tài sản. Khi iPhone bị vật thể khác che chắn hoặc môi trường không thông thoáng trong lúc sạc, thì nguy cơ iPhone quá nóng và thậm chí bắt lửa đặc biệt cao.

Apple cảnh báo người dùng không nên sạc iPhone trên giường khi đang ngủ để tránh nguy hiểm. (Ảnh: Pixabay)

Trong “Thông tin an toàn quan trọng dành cho iPhone” trên trang web của mình, công ty này viết: “Khi ngủ, không được đề lên thiết bị điện tử, nguồn điện bên ngoài hoặc bộ sạc không dây. Ngoài ra, đừng để chúng trên chăn, gối hoặc dưới cơ thể quý vị khi chúng đang sạc.”

“Hãy để iPhone, nguồn điện bên ngoài hoặc bộ sạc không dây của quý vị ở khu vực thông thoáng khi sử dụng hoặc sạc. Quý vị nên đặc biệt cẩn thận nếu chức năng sinh lý của quý vị cản trở khả năng phát hiện nhiệt của cơ thể.”

Công ty cũng cảnh báo rằng nguy cơ cháy nổ gia tăng nếu quý vị sử dụng bộ sạc của bên thứ ba (không chính thức) để sạc iPhone, vì một số bộ sạc rẻ hơn có thể không đáp ứng các tiêu chuẩn an toàn của Apple dành cho sản phẩm. Công ty khuyến nghị mọi người nên sử dụng các phụ kiện được chứng nhận “Made for iPhone.”

Công ty này cho biết: “Quý vị cũng có thể sạc iPhone của mình bằng cáp sạc và nguồn điện bên ngoài của bên thứ ba được chứng nhận Made for iPhone hoặc tương thích với USB

iPhone nên được sạc ở nơi thông thoáng. (Ảnh: Pixabay)

2.0 trở lên, đồng thời có các quy định phù hợp của quốc gia cũng như các tiêu chuẩn an toàn quốc tế và khu vực. Các sản phẩm khác có thể không đáp ứng các tiêu chuẩn an toàn thích hợp, và việc sạc bằng các sản phẩm này có thể gây nguy cơ tử vong hoặc thương tích.”

Ngoài việc tránh sạc iPhone khi đang ngủ, Apple cũng nhấn mạnh mọi người không được sạc điện thoại gần nước hoặc các chất lỏng khác, và nên rút bỏ bộ sạc nếu chúng đã bị hỏng. Công ty này cho biết: “Việc sử dụng cáp, bộ sạc bị hỏng hoặc sạc khi bị ẩm ướt có thể dẫn đến hỏa hoạn, điện giật, thương tích hoặc hư hỏng tài sản.”

Ngoài ra, khi quý vị đang sử dụng bộ sạc không dây, không nên để vật dụng bằng kim loại (chẳng hạn như chìa khóa hoặc đồng xu) chạm vào bộ sạc, vì chúng có thể bị nóng hoặc cản trở quá trình sạc.

Pin của iPhone chỉ có thể được sửa chữa bởi kỹ thuật viên được đào tạo để tránh làm hỏng pin. Pin bị hỏng có thể gây quá nhiệt, cháy hoặc thương tích cá nhân.

Theo các quy định và hướng dẫn về môi trường có liên quan, việc tái chế và thải bỏ pin cần được tách biệt với rác thải sinh hoạt.

Thói quen ngồi xấu gây gù lưng, 3 bí quyết sửa đơn giản

Công Thành biên dịch

Các vấn đề về tư thế thường liên quan đến những thói quen đã hình thành từ lâu và mặc dù tư thế xấu có thể gây ra những hậu quả tiêu cực ở các bộ phận khác của cơ thể—và trên toàn bộ chức năng cơ thể—những thói quen tư thế xấu thường tạo cảm giác thoải mái và quen thuộc. Ban đầu tư thế xấu chỉ là tư thế xấu nhưng theo thời gian, một số cơ bắp có thể phát triển săn chắc và khỏe mạnh hơn trong khi các cơ bắp khác trở nên giãn ra và yếu đi, làm mất cân bằng tư thế tự nhiên của cơ thể.

Một trong những vấn đề về tư thế hiện đại thường gặp nhất là chứng gù lưng. Lần đầu tiên được tiến sĩ Vladimir Janda mô tả, gù lưng đề cập đến một kiểu suy nhược cụ thể được chứng minh ở phần trên cơ thể do tư thế xấu kéo dài và lặp đi lặp lại.

Nguyên nhân gù lưng

Theo nhà vật lý trị liệu ở Orlando, Florida với hơn 44 năm kinh nghiệm tên là Betsy Hughes thì gù lưng có liên quan chặt chẽ đến vị trí đầu.

Đầu tương đối nặng — từ 3.6 đến 5.4 kg — và cơ thể được thiết kế để đỡ đầu trực tiếp trên cột sống khi ở tư thế thẳng đứng.

Các thiết bị điện tử hiện đại, đặc biệt là máy tính và điện thoại, khuyến khích tư thế đầu hướng về phía trước mà cơ thể không được thiết kế để hỗ trợ trong thời gian dài. Bác sĩ Hughes nói với The Epoch Times rằng “Đầu đi đâu, vai theo đó.”

Nhìn chung, các quá trình của cơ thể đều phải cân bằng thì mới hoạt động hiệu quả nhất. Các cơ ở ngực và vai phải được phối hợp với nhau, các cơ ở trước và sau cổ cũng vậy.

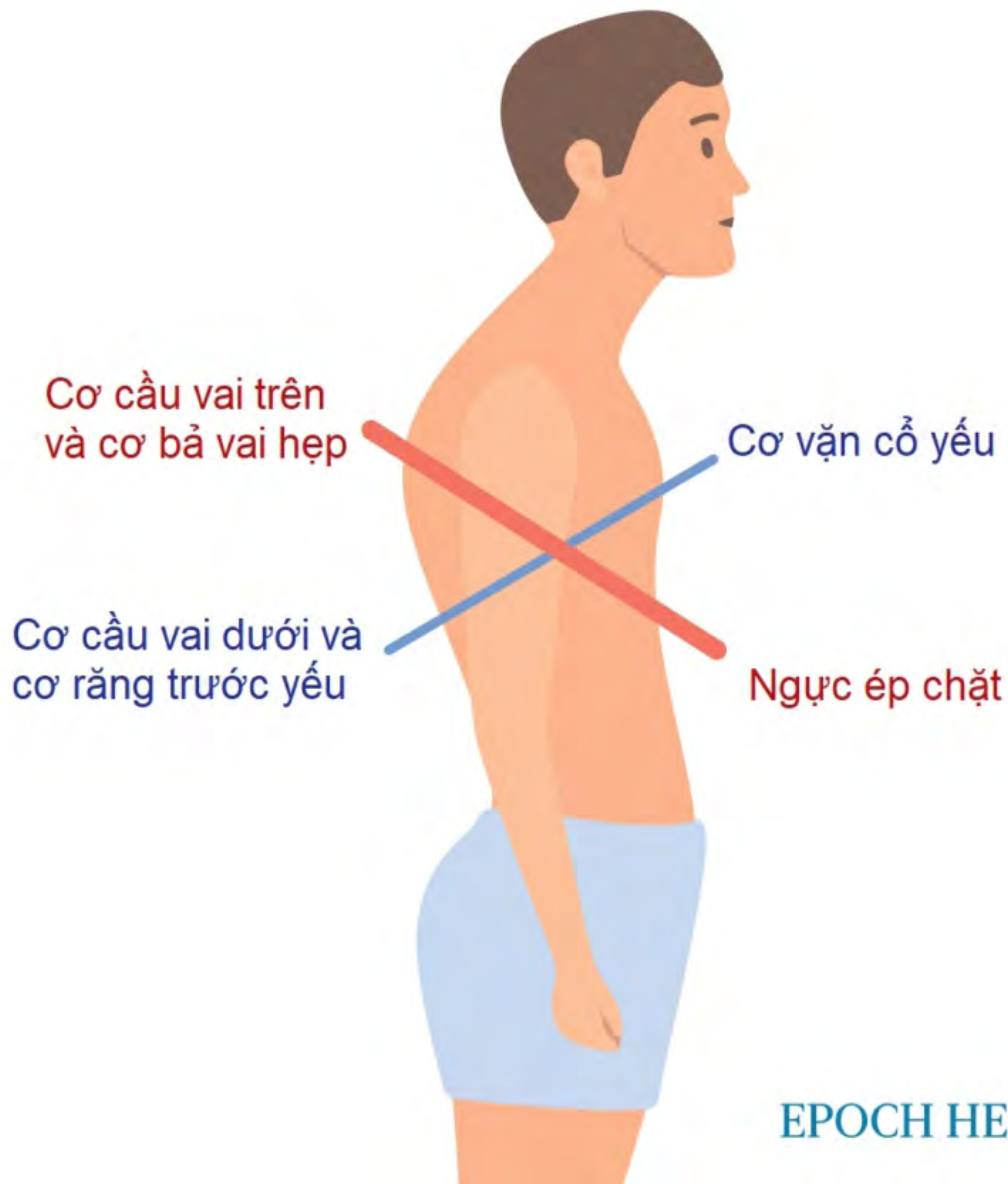
Thật không may, khi đầu và vai cuối xuống về phía trước khi ngồi với tư thế xấu gây ra sự mất cân bằng. Cơ ngực ngắn lại và căng hơn trong khi cơ lưng trên giãn ra và yếu đi.

Khi đầu và vai hướng về phía trước, chúng ta có xu hướng nhìn xuống dưới và sự bù đắp tự nhiên là chúng ta phải xoay đầu lên trên để đầu được ngang bằng. Điều này làm cho các cơ trước cổ trở nên yếu và giãn ra trong khi các cơ sau cổ trở nên ngắn và khỏe.

Thói quen ngồi xấu gây gù lưng, 3 bí quyết sửa đơn giản

Cuối cùng, chúng ta chỉ còn lại một bên là các cơ yếu, giãn ra và một bên khác gồm các cơ

Hội chứng gù lưng

khỏe, ngán lại. Nhìn chung, đó là công thức của thảm họa.

Các triệu chứng của gù lưng

Đau cổ

Nhức đầu

Đau bả vai

Cổ và vai có phạm vi chuyển động hạn chế

Đau, tê hoặc ngứa ở cánh tay

Đau lưng trên

May mắn là có nhiều cách có thể giúp khắc phục những vấn đề này.

Lời khuyên về tư thế ngồi gù lưng

Điều chỉnh màn hình máy tính

Bác sĩ Hughes nói: “Nhiều người có xu hướng đưa đầu về phía màn hình máy tính.”

“Sẽ tốt hơn nếu bạn nâng màn hình máy tính lên cao hơn và gần hơn trong khi vẫn giữ nguyên tư thế. Màn hình máy tính ngang tầm cổ hoặc mặt có xu hướng khuyến khích tư thế thẳng đứng hơn.”

Thay đổi thói quen sử dụng điện thoại di động

Khi sử dụng điện thoại di động, hãy kiểm soát sự thôi thúc phải giữ điện thoại thấp và cúi đầu về phía màn hình.

Thay vào đó, hãy đưa điện thoại lên cao ngang đầu. Tựa cánh tay vào cơ thể giúp tránh mỏi vai.

Chú ý đến tư thế

Cố gắng hướng tới tư thế tốt hơn là rất quan trọng.

Bác sĩ Hughes cũng nói: “Việc sửa tư thế xấu giống như việc trèo ra khỏi cái hố ngày càng sâu hơn theo thời gian.” Càng chờ lâu càng khó.

Sẽ tốt hơn nhiều nếu bạn bắt đầu sớm nhất nếu có thể.

Hãy thử nhờ ai đó chụp ảnh bạn từ các góc độ khác nhau. Hình ảnh không nói dối và chúng sẽ giúp đánh giá trung thực tư thế của bạn.

3 động tác giãn cơ đơn giản giúp khắc phục gù lưng và thư giãn cơ bắp

Các động tác giãn cơ là một cách tuyệt vời để chữa gù lưng. Các tư thế đối lập mang lại lợi ích cho bạn bằng cách giảm sự căng cơ và sửa tư thế xấu. Những động tác này rất dễ thực hiện và mang lại hiệu quả cao.

Dưới đây là một số động tác giãn cơ giúp làm giãn các cơ bị căng:

Thói quen ngồi xấu gây gù lưng, 3 bí quyết sửa

EPOCH HEALTH

đơn giản

1. Căng cơ ngực

Bước 1: Bàn tay Chạm vào phía sau đầu khi ngồi hoặc đứng.

Bước 2: Trong khi giữ nguyên vị trí bàn tay, đưa khuỷu tay ra sau càng xa càng tốt.

Bạn có thể thực hiện từng tay một hoặc cả hai tay cùng một lúc.

Động tác kéo căng này tập trung vào cơ ngực và giảm xu hướng kéo vai về phía trước vốn là nguyên nhân chính gây gù lưng.

Thói quen ngồi xấu gây gù lưng, 3 bí quyết sửa đơn giản

2. Căng cơ cổ

Bước 1: Ngồi hoặc đứng thẳng nhất có thể trong khi giữ đầu ngang.

Bước 2: Từ từ đưa cằm về phía ngực.

Việc ngửa đầu ra sau và hạ cằm xuống có thể giúp kéo căng cơ dưới cằm, cơ cầu vai trên và cơ bả vai ở phía sau cổ và vai trên của bạn, đồng thời giúp chúng cân bằng với các cơ ở phía trước.

Hội chứng gù lưng

Căng cơ cổ

EPOCH HEALTH

Thói quen ngồi xấu gây gù lưng, 3 bí quyết sửa đơn giản

3. Căng cơ cầu vai trên

Bước 1: Đưa một tay ra sau lưng với khuỷu tay cong.

Bước 2: Dùng tay kia vươn qua đỉnh đầu và cẩn thận kéo đầu sang một bên, cách xa cánh tay sau lưng.

Động tác kéo căng này giúp giảm độ căng của các cơ cầu vai và giúp cổ và lưng trên thêm linh hoạt.

Giữ mỗi lần giãn cơ trong khoảng hai phút rồi thả lỏng. Hãy thực hành các động tác một cách tinh tế và cẩn thận lắng nghe những gì cơ thể bạn đang nói với bạn.

Đừng giật mạnh, kéo hoặc cưỡng ép. Nên thực hiện các động tác giãn cơ ít nhất ba lần một ngày và tốt nhất là nên sắp xếp thời gian cụ thể để tập giãn cơ.

Hội chứng gù lưng

Căng cơ cầu vai trên

EPOCH HEALTH

3 bài tập đơn giản giúp cải thiện tư thế và tăng cường cơ bắp

Tập thể dục có hiệu quả cao để cải thiện tư thế. Các bài tập tăng cường sức mạnh có thể giúp phục hồi các cơ yếu về mức cũ và giúp chúng tiếp tục vai trò cụ thể của mình trong việc duy trì tư thế.

Dưới đây là một số bài tập giúp tăng cường cơ bắp yếu.

1. Căng dây co giãn

Bước 1: Giữ một dây tập đàn hồi với hai cánh tay mở rộng hoàn toàn trước mặt và hai tay ở ngang ngực cách nhau khoảng 30cm.

Bước 2: Từ từ kéo hai bàn tay ra xa nhau cho đến khi hai cánh tay dang ra hai bên và dây tập tiếp xúc với ngực, sau đó thả lỏng hai bàn tay về phía trước cho đến khi chúng trở lại vị trí ban đầu.

Động tác này giúp tăng cường sức mạnh cho các cơ ở lưng trên và có thêm lợi ích là giúp kéo căng cơ ngực. Cần khoảng hai giây để di chuyển theo mỗi hướng và hãy thực hiện 12 lần lặp lại đối với mỗi bài tập trong bộ 3 bài tập. Bạn cũng có thể tập khó hơn bằng cách sử dụng các dây tập cứng hơn hoặc tăng số lần lặp lại.

Thói quen ngồi xấu gây gù lưng, 3 bí quyết sửa đơn giản

2. Gập cằm

Bước 1: Nằm ngửa.

Bước 2: Ngẩng đầu lên và cố gắng chạm cằm vào ngực mà không di chuyển vai, sau đó từ từ hạ đầu xuống.

Hội chứng gù lưng

Gập cằm

EPOCH HEALTH

Mất khoảng hai giây để ngẩng đầu lên và thêm hai giây nữa để cúi đầu xuống. Đây là bài tập tuyệt vời giúp tăng cường cơ trước cổ. Thực hiện 12 lần lặp lại đối với mỗi bài tập trong bộ ba bài tập này.

3. Bài tập siêu nhân

Khi tập bài tập này bạn sẽ có tư thế giống như Siêu nhân đang bay.

Bước 1: Nằm úp mặt xuống sàn, hai chân khép lại và hai tay duỗi thẳng về phía trước, đồng thời khuỷu tay duỗi thẳng.

Bước 2: Nâng đầu lên cao nhất có thể khỏi sàn đồng thời nâng cánh tay lên, giữ thẳng.

Bài tập này giúp tăng cường sức mạnh cho cơ lưng trên và kéo dài cột sống. Cố gắng giữ tư thế siêu nhân trong ba giây trước khi hạ xuống từ từ. Bạn cần hai giây để di chuyển theo một trong hai hướng và thực hiện 12 lần lặp lại cho mỗi bài tập trong bộ 3 bài tập. Bài tập này có

Hội chứng gù lưng

Bài tập siêu nhân

EPOCH HEALTH

thể khó thực hiện lúc đầu nhưng rất hiệu quả trong việc phục hồi tư thế tốt.

Nhận trợ giúp chuyên nghiệp

Trong bức tranh toàn cảnh hơn, mỗi người đều khác nhau và việc kiểm soát tư thế có thể khá khó khăn. Nếu bạn đang gặp khó khăn khi cố gắng thực hiện một mình, hãy tìm đến dịch vụ của bác sĩ chỉnh hình, bác sĩ vật lý trị liệu hoặc huấn luyện viên cá nhân được đào tạo chuyên môn về phục hồi tư thế. Tất cả các

chuyên gia này có thể cung cấp các kế hoạch điều trị riêng biệt mà bạn có thể sử dụng tại nhà.

Cơ thể con người là một tập hợp các cấu trúc linh hoạt đáng kinh ngạc cho phép thực hiện rất nhiều chuyển động và khả năng chức năng. Tư thế xấu có thể dẫn đến các triệu chứng suy nhược khiến bạn không thể sống trọn vẹn. Việc chủ động có thể giúp bạn lấy lại tư thế tốt, ngăn ngừa các vấn đề trong tương lai và tối đa hóa chất lượng cuộc sống cũng như hoàn toàn khỏe mạnh về thể chất.

